

ELŐFIZETÉS

HELYTLEN:

Egy évre 24 korona.
Egy hónap 2 korona.

VIDÉKEN:

Egy évre 26 korona.
Egy hónap 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:

6-hasábos peit sor egyszer 30 fill.
minden következőnél 15 fillér.

Nyitási ára 40 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vesztek palotájában.
TELEFON-SZÁM: 367.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.
József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 181.

Arad, 1903.

FELELŐS SZERKESZTŐ:

Stauber József.

Csütörtök, május 28.

Mai számunk főbb közleményei:

Vezéreink: Akikről megfeledkeztek.

A képviselőház ülése.

A forrongó Horvátország.

Politikai érdekességek.

A juniusi esküdtek.

A gyilkos automobil-verseny.

Az ácsok sztrájkja.

Sima Ferenc itthon.

Az obstrukció az aradi kamarában.

Egy leány, két legény.

Urnó és szobaleány.

A kalandornő és a százasos.

Tárcsa: Zsarolás. Irta: Jean Richepin.

Regény-Csarnok: Klára grófnő. Fordította:
Ritt Gyula.

Akikről megfeledkeztek.

Arad, május 27.

A székely nép sorsával csak a legutóbbi időben foglalkozik a magyar társadalom és a kormány. Csak mostanában vette észre az ország, hogy testének egyik része senyved s hogy az életrevaló székely nép veszendőbe jutásával a magyar nemzet életereje gyöngül meg. Az ország minden részében megindult, ugynevezett székely akcióban Arad is részt vett. A székelyek egybe tömörültek, Székely Otthon néven egyesületet alapítottak, mely lelkes buzgalommal, hazafias lélekkel igyekezik azon, hogy a bércek között lakó rokonain segítsen, hogy feljűk terelje az egész társadalom érdeklődését és rokonszenvét. A tél folyamán megnyitott aradi székely-kiállításnak, melyet az Otthon rendezett

ilyen célzata volt, s hasonló intenció vezet most az aradi székelyeket, midőn élénk részt óhajtanak venni a székelyföldre tervezett kirándulásokban. Felhívásukban szöveget bocsátottak ki a közönséghez, hogy támogassa ezt a vállalkozást, melynek hivatása leendő, hogy a figyelmet a székelysége, iparukra, annak értékesítésére terelje.

Ezt a kirándulást különben országos mozgalom támogatja, melyben a székelyegyesületek marosvásárhelyi irodájának vezetése mellett az ország összes székely egyesületei résztvesznek.

A székely akcióban a mai nap is hozott új eseményt. A képviselőház mai ülésén indítvány formájában került napirendre az ügy. Sebes Dénes országgyűlési képviselő terjesztette elő az indítványt, mely szószerint a következő:

A székelyföldi tagosítási és arányosítási ügyekben a törvényhozás sürgősen intézkedjék az irányban, hogy a még meg nem kezdett és megengedhetőség stádiumában lévő tagosítási és arányosítási ügyek a törvény módosításáig meg ne kezdettessenek, illetve felfüggesztessenek; viszont a hosszabb idő óta folyó tagosítások, arányosítások rendkívüli munkaerők kirendelésével és a költségeknek esetleg államsegély útján leendő előlegezésével is befejeztessenek, végül a telekkönyvek ezen birtokrendezési munkálatokat megelőzőleg mindenütt, hol annak szüksége mutatkozik, hivatalból sürgősen helyesbitendők.

Sürgősen keresztülviendő munkálatok ezek, s nem akarjuk azt a közmondást érvül felhozni, hogy kétszer ad, aki sietve ad; a székely nép rohamos veszendőbe jutása, a keleti Magyarországból érkező szomorú hírek eléggé intenek: Mentsük meg a székelyeket! Ez a mottója annak a tanulmánynak, melyet Simon Péter tanár adott most ki s amelyet pályadíjjal jutalmazott az Akadémia. Módot és alkalmat ad így távolról foglalkoznunk a székely kérdéssel Simon Péter műve, mely a székely kivándorlást, kivált vallási, nemzeti és közgazdasági szempontból tárgyalja. Megdöbbentő kép az, amit a székelység sorsáról élénk tár.

A kivándorlott székelyeknek immár száz-ezrei vesztették el Romániában vallásukat és nemzetiségüket is és lettek előbbi vallásuknak és hazájuknak legádázabb ellenségei, kik, mint hajdan a keresztény magyar fiukból növelt janicsárok, adott alkalmammal lángoló gyűlölettel és fanatizmussal fognak harcolni saját magyar véreik ellen. A székelyföldi határfalvak lakói kik kénytelenek, — itthon nem lévén keresztők, — az év nagyobb részét Romániában tölteni, ott vallásosságukban, erényükben és hazaszeretetükben megínognak és lassankint megromlanak. Köztudomású dolog, hogy a Romániában szolgáló székely nők nagy részben erkölcsileg és testileg tönkre jutnak és ezek, ha ott el nem pusztulnak, haza térve, itthon terjesztői lesznek a bűnnek, bajnak.

Zsarolás.

Irta: Jean Richepin.

Azoknak a tragikus történeteknek egyikéről beszélgettek, melyek időnként annyira lázba ejtik Páris.

Nem is annyira a bűnösök folyvást növekvő vakmerőségén, mint inkább a rendőrség tehetetlenségén csodálkoztak. Mindennap egy gyilkosság, néha több is, a bűncst soha sem fedezik fel.

— És Bernac Xavér? — szólott valaki hirtelen. — Emlékeznek még rá?

Hogyne emlékeztek volna Bernac Xaver-ra! Egy igazi párisi, brillians játékos, bár senkisé tudta hogy miből él, egy ember, aki sohasem tért ki a pisztolylövés elől, kit a nők szerettek, bár mindenféle csunya történet keringett róla. Hírek, melyek miatt nem igen tudhatta senki, mi igaz belőlük voltaképpen? Tréfát nem értett: bizonyosága a golyó, melyet Balinoff Boris gróf még maga is emleget. Lehet, hogy Bernac kalandor volt; de hát istenem! Ha az embereket oly közelről vizsgálhatnók, az élet igazán nehéz volna.

Valamelyik szép reggelen halva találták Bernacot a Champs Elyséesen, két késszurással szívében! Mintegy négy éve már ennek, be gyorsan repül is az idő!

A bűncst nem fedezték föl.

Egyesek tréfálkoztak, páncélingekről beszéltek; óvintőzésekéről a párisi aszfalt veszelői ellen, de alapjában mindenki dühös

volt a rendőrségre. Mit is gondol magában voltaképpen?

„Néha meg az is megtörténik, hogy a rendőrség megtalálta a bűncst s mégsem fogja el”, mondta valaki.

Mindenki hallgatott, mert a férfi, ki e megjegyzést tette, a régebbi vizsgálóbíró, Lezignau volt. Ismerték s tudták róla, hogy nem szokott tréfálni. Rövid szünet után folytatta:

— Ha rendőrséget mondtam, ugy kissé messzire mentem, de vannak esetek, mikor egy hivatalnok, bár ismeri a bűn részleteit, még sem foghatja el a bűncst!

— De hisz ez kötelességmulasztás, — szolt közbe a hallgatók egyike.

— Igaza van, mondta Lezignau ur s ezért megtörténhetik, hogy egy ilyen hivatalnok 36 éves korában nyugdíjaztatja magát.

Lezignau ur négy év előtt vizsgálóbíró volt s most éppen negyven éves volt. Megint csend lett; aztán Joes megszólalt:

— Nem mesélné el nekünk a történetet? Lezignau ur egy pillanatig habozott, majd fölkiáltott:

— Nem bánom! a kikeről beszélni fogok, már meghaltak, külföldön élnek s az őket amugy sem fogom megnevezni.

Közelebb húzódtak hozzá s a volt vizsgálóbíró beszélni kezdett:

— Drámám csak két fejezetből áll. Az első fejezett Trouvilleban játszódott le 22 év előtt s közte és a második fejezet közt 18 év telt el.

Egy fiatal, egészen fiatal, előkelő lányka lakott ott szüleivel. Atyja beteg volt, anyja még igen fiatal, a legbecsületesebb teremtés a földön, de kissé szerelmes, inkább kacérságból, könnyelműségből, szóval egy kis vadóc. Inkább barátnője volt leányának, mintsem anyja.

A leány pedig mulatott. Nem is említetem, hogy nagyon szép és nagyon gazdag volt. Két millió hozomány! Volt ott aztán hódolat, bókók, sóhajok, szerelmes pillantások, szóval az ismert litánia, hiszen tudják! Két millió és egy szép lány, megérdemlik, hogy az ember fáradjon érettök. A fiatal hölgynek valóságos udvara van, de Marcelle — nevezzük őt Marcellenek — nem sok ügyet vetett sem a szép márkira, sem a híres festőre, sem a tábornokra, de még a többi ismerős gavalérra sem. Akkoriban egy csinos fiatalember időzött Trouvilleban. Mindennap találkoztak, a férfi nézegette a lányt. Később Marcelle viszonzta a tekintetet, gondolt is a fiatalemberre, előbb csak ritkán, aztán gyakrabban, végül nagyon is gyakran. A férfi korrekt és diszkrét volt, semmi egyebet nem tett, minthogy magára vonta a lány figyelmét s talán épen e tartózkodás hatott Marcellre.

Egy szép lány: a kire nem igen ügyvelnek, egy huszonöt éves imádó, egy komorna, ki örül minden aranyak, mely éozományát szaporíthatja, mindez több, mint elég volt ahhoz, hogy a levelezés meginduljon köztük.

A fiatal lányoknak nem kellene regénye-

Ennek az óriási veszteségnek és veszedelemnek tudata serkentette Simon Pétert arra, hogy József kir. herceg ajánlásával adja ki könyvét, mely fájdalommal kiáltással szól hozzánk: Mentsük meg a székelyeket!

A képviselőház ülése.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, május 27.

Az obstrukció vezérével, azaz Kubikból és Endreyből álló törzskar, tíz órakor állították be a Házba, hogy megállapítsák a napirendet. Mert tévedés azt hinni, hogy a képviselőház állapítja azt meg az elnök javaslatára. A napirendet minden este, esetleg az ülés napján Kubik és Leszkay urak állapítják meg. Mára Gabányi Miklóst állították ki a placra. Gabányit, akit Barabás a minap is oly nagyon megríkatott és aki hűségesen beszél, vagy nem beszél, helyese, vagy hóhó, ahogyan az obstrukciós vezérkar kívánja. És miután szónok már volt, az interpellációkat állapították meg. Ilyen is akadt három, sőt segítségük is akadt Neményiben, a ki a cseh liszt agitáció ellen készült sikra szállani. Így elintézvén a szerdai napot, a Bartavisonai párbajt részletezték. Ki tanult ki jobban a három heti halasztás alatt? A Samu-e, vagy az Odön? Ezt találgatták és lesték a párbaj eredményét.

Azután a pünkösdi szünetet szerették volna kitoldani. Kubikék követeket küldtek Széll Kálmán miniszterelnökhöz, hogy adja meg a pénteki napot is, a tárgyalások meg is indulnak és alighanem eredményre vezetnek. Ezalatt ijedség szállotta meg a vitarendezőket, Gabányi ugyanis sápadtan jelentette, hogy rosszul van.

— No de csak egy óráig kibírod?

— Addig talán igen!

— No akkor se baj!

És Gabányi csakugyan megkezdte önfeláldozó munkáját.

Részletes tudósításunk itt következik:

Elnök: Apponyi Albert gróf.

A kormány részéről jelen vannak: Széll Kálmán miniszterelnök, Lukács László, Piosz Sándor és Láng Lajos miniszterek.

Elnök fél 11-kor megnyitja az ülést és bemutatja az irományokat.

ket olvasniok: Marcelle kezdetben jelentéktelen levelei mind jelentékteljesebbé váltak.

Egy napon a férfi kijelentette, hogy megöli magát, ha Marcelle egy rendez-vous-t megtagad tőle. A fenyegetés nem ijesztette meg Marcellet, csak visszatértette őt a valósághoz. Alapiában ép oly egyenes és becsületes teremtés volt, mint anyja, akinek átadta a levelet.

— Es te szereted ezt a fiatal embert?

— Igen.

— Nagy bohó vagy. Miért nem szóltál előbb, ez a levél bizonyára nem az első?

— Nem az, itt vannak a többiek is.

— És te is irtál?

— Igen, én is irtam, huszonháromat.

Az anya leánya szeméibe nézett.

— Csak levelezés forgott fönn köztetek?

— Igen, esküszöm neked, hogy sohasem beszéltünk egymással. Az anya föllélegzett.

— Nem akarok neked szemrehányásokat tenni, hisz ha valaki szemrehányást érdemel, az én vagyok. Ha imádod megfelelő házasság részedre, hozzá mehatsz.

De az imádó nem volt partie. A legrosszabb értesítést kapták róla. Könnyelmű társaságban fecsérele el néhány százezer frank örökségét. S hirtelen nem volt ép a legkorrektebb. Miből él? Senki sem tudta.

Marcellenek elmondták mindent, a mit csak ily fiatal lánynak elmondhattak s ő bátor kézzel tépte ki élete könyvéből ezt a sötét lapot. Bizonyára sirt és szegény kis szíve vérzett

(A székely akoló)

Dedovics György jegyző jelenti, hogy az indítványkönyvbe Sebes Dénes indítványa van bejegyezve a székelyföldi arányosítás tárgyában.

Elnök felszólítja Sebeset, hogy írásban adja be az indítványát.

Dedovics György jegyző jelenti, hogy Nesi Pál Taxis tábornok nyugdíjazása tárgyában, Neményi Ambrus a cseheknek a magyar liszt elleni agitáció, Endrey Gyula az úszkúbi osztrák-magyar konzulnak egy magyar állampolgárral szemben elkövetett erőszak tárgyában és Kecskeméthy Ferenc sóhivatalok beszűntetése tárgyában interpellációkat jegyeztek elő.

Elnök egy órára tüzi ki az interpellációkat. Kubik Béla 12 órára akarja.

A Ház az elnök javaslatát fogadta el.

(A beteg szónok.)

Gabányi Miklós: Mindenekelőtt felolvassa magát a jelentést. Olvasás közben megakad.

Felkiáltások jobbról: Hiszen nem is tudsz olvasni.

Nyegre: Tanulj meg olvasni! (Derűtség).

Gabányi: Sokan olvastak már ebből, azért nem látszik a betű!

Nyegre: Miért nem tanultad meg?

Gabányi: Azt rádbizom. Elolvassa a jelentést és így szól: No most már olvastam; jön a második rész. (Derűtség). De hát minék is kell ide költségvetés, mikor a nélkül is megélhet a kormány. Hiszen ez így nem megy. De örül annak, hogy 13,000 póttartalékost megmenttek a családjának, mert az első katonai javaslatot visszavonták. De hát ebből nem okult a kormány és nem hogy Istenhez tért volna egészen, újabb terheket kíván a nemzetől. De nem adják meg az újabb terheket. Bár beteg, mégis kötelességének tartja háromnegyed kettőig beszélni. (Derűtség). O kezét adott Papp Zoltánnak, hogy mindig kibeszéli az ülést. (Derűtség). Ezután vezércikkeket és amerikai leveleket olvas fel.

Elnök: Idézni végre is szabad, de folyton olvasni mégsem egézik meg a házszabályokkal. (Helyeslés.)

Gabányi Miklós arra való hivatkozással, hogy beteg, egy kis szünetet kér.

Elnök felfüggeszti az ülést.

Szünet után

Gabányi Miklós azt mondja, hogy a miniszterelnök mindenkit becsapott már, az országot is.

Felkiáltások jobbról: Rendre! Rendre!! (Nagy zaj)

Elnök rendfűtasítja Gabányit.

Gabányi: Mégse csapott be mindenkit a miniszterelnök, mert Körbert nem csapta be,

hát most csapja be Körbert. (Általános derűtség)

(A király és Apponyi.)

Arról beszél azután, hogy Apponyit nem szélította meg a király az udvari bálon.

Elnök (csenget): Ez nem tartozik a napirendhez, tehát erről ne beszéljen.

Gabányi: Csak azt akarta mondani, hogy mennyivel szebb lett volna, ha Apponyi lemondott volna az elnöki állásról, mert akkor egyhangulag újból megválasztották volna. Ez lett volna szép. (Derűtség.) Határozati javaslatot nyújt be, hogy a képviselőház a miniszterelnöki jelentés elvetésével, utasítsa a kormányt, hogy vonja le a konzekvenciákat és lemondás végett azonnal jelentkezzen a királynál. (Általános zajos derűtség.)

Elnök a holnapi napirend iránt javaslatot tesz.

Lengyel Zoltán a mentelmi ügyek tárgyalását óhajtja.

(Interpellációk.)

Gabányi Miklós beszéde után áttértek az interpellációkra, melyekből a mai napon kettő jutott a Háznak.

Neményi Ambrus a cseheknek a magyar liszt ellen indított agitációja tárgyában interpellálta a miniszterelnököt. Szigorú intézkedéseket kívánt, szükség esetén pedig az örlési forgalom visszaállítására hívta föl a kormány figyelmét.

Az interpellációra a miniszterelnök nem válaszolt.

Kecskeméthy Ferenc a sóhivatalok megszüntetése s az evvel kapcsolatos visszaélések miatt interpellált. Interpellációját kiadták a kereskedelemügyi miniszternek.

A holnapi ülés napirendjének megállapításával az ülés véget ért.

TÁVIRATOK.

Az angol alsóházól.

London, május 27. Az alsóház hosszas vita után befejezte a londoni közoktatásügyi bill részletes tárgyalását, úgy, hogy most már csak a harmadik olvasás van hátra. A kormány az ellenzék, valamint saját párhívei számos eltérő véleményének telet jelentékeny engedményeket, miáltal a törvényjavaslat jelentékenyen módosult.

A balkáni mozgalmak.

Konstantinápoly, május 27. A Radovistétől déli irányban előfordult összeütközésben a csapatok egy halottat veszítettek, három katona pedig megsebesült. Az úszkúbi, monasztiri,

női leveleket ad el, manapság nem ritka alak. De most jön a bonyodalom.

Tizennyolc év telt el. Marcellenek van egy leánya, bájos teremtés, a kivel elhihetik, nem fog az előbbihez hasonló kaland megélni. Nincs neki pénzvágyó komornája, anyja gondos és lelkiismeretes anya. Marcelle leánya egy hó múlva férjhez megy.

Nevét egy oly család nevével cseréli fel, mely a nemesség, hősiesség, becsület nyolc százados multjával dicsekedhetik. S a jegyesek szenvedélyesen szeretik egymást.

Es ekkor Marcelle a következő levelet kapja:

Nagyságos asszonyom!

Tizennyolc esztendő óta mitsem hallott rólam s én most sem merném kinos emlékeit felidézni, ha a legvégső szükség nem kényszerítne reám! A dolog így áll: Ha egy általam forgalomba hozott s más névvel aláírt papírt meg nem szerezhettek, úgy el vagyok veszve. E 10.000 frankot meg kell szerezni minden áron; ezt a 10.000 frankot Ön fogja adni Nagyságos asszonyom. Mikor tizennyolc év előtt rokonának átadtam leveleit, elfeledtem neki megmondani, hogy három levele nyolc oldalas volt. E három lap a fiókomban maradt. Ez egyik, melyet elküldök Önnek, meggyőzheti Önt arról, hogy mennyire édeskedés áll, hogy a többi kezébe ne kerüljön — nem mondom, hogy férjének, kinek oly őszinte teremtés, mint Ön, bizonyára mindent elmondott, de talán leendő vejének. O nagyon szereti menyasszonyát s ezért nem szólna neki. De hátha

bele, de sirását nem hallották és szíve vérét nem látta senki.

Valamelyik rokon magára vállalta, hogy a leveleket visszaszerzi.

De a fiatal ember nem akarta visszaadni azokat. Kijelentette, hogy a levelek törvényileg is övéi, s a fiatal leányt nem kényszerítette, hogy írjon neki. Onakaratóból írt s ő legalább ezt az emléket meg akarja őrizni.

— Mennyit kíván éretted? — kérdé a rokon.

A másik, — legyünk igazságosak hozzá — a másik elsápadt s egy heves mozdulatot tett, aztán — legyünk ismét igazságosok — fölkacagott.

— hát úgy fogja fel a dolgot? ... No jó! A levelek s ez ön szemtelensége csak megernek 50.000 frankot?

— Jó; itt van egy csek 50.000 frankról; remélem, megelégszik aláírással?

— Bizonyára ... ime a levelek!

— Tudja számukat?

— Huszonhárom.

— Számolja meg őket!

A vevő megszámlálta és gondosan megvizsgálta a leveleket. Borítékot, kézírást, mindent. Aztán távozott.

Hat hónap múlva Marcelle férjhez ment B. urhoz, egy derék, jó fiúhoz, ki imádta őt, s kit ő s szeretni kezdett.

Itt, uraim, vége az első fejezetnek. Láthatják történetem eddig miben sem különbözik a többi zsarolási történetektől. Egy gazember, ki

szaloniki és drinápolyi vilajetekben letartóztatott összes gyanús bolgároknak száma meghaladja a 3000-et. Hilmi basa tábornok főfelügyelőnek azt az ajánlatát, hogy azokat a bolgárokat, a kiknek részvétele a komiték működésében bizonyosnak tetszik, Tripoliszba és Kis-Azsiába száműzzék, ezideig magasabb helyen még el nem fogadták. Utolsó napokban házkutatást tartottak a bolgár szemináriumban és kórházban, mely azonban eredményre nem vezetett. Az a hír, mely szerint a 7. kis-ázsiai redif-hadosztályt, mely a második Drinápolyban székelő hadtesthez tartozik, mozgósították volna, ezideig nem nyert megerősítést. A már jelentett Smerdes mellett lefolyt küzdelemről újabb hírek nem érkeztek. Török hírek szerint már küldtek oda csapatokat, mert a komiték emberei belekezdtek a falu megerősítésébe. Agyutűzzel azért ostromolták, mert azt hitték, hogy a komiték sok dinamitbombával rendelkeznek, a mit a megtörtént robbanások beigazoltak. Hogy a falu lakóival mi történt, nem tudni.

A török kölcsön.

Konstantinápoly, május 27. A kölcsönök unifikálását a holnapi minisztertanácsban újból meg fogják vitatni, mivel a mazbata vagy a minisztertanácsi határozat szövegén jelentéktelen változtatást akarnak tenni. Ennek megtörténte után hivatalos közlés szerint az unifikálásra vonatkozó iradé azonnal meg fog jelenni.

A forrongó Horvátország.

(Tüntetések a triezsi színházban. — A regnikoláris deputáció. — A horvát forrongás lélektana.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, május 27.

Horvátországban az illetékes tényezők már már lemondtak arról, hogy törvényes uton állítsák helyre a rendet. A zavargások egyre tartanak s a kedélyek izgatottsága nőttön-nő. A bán bécsi útjának eredményéről az a hír kering, hogy a bán csak az alkotmány felfüggesztésével, mint kormánybiztos, vállalkozott a helyzet szanálására. Aligha hihetünk e hírek, mert ez alkotmány sértés volna, s beláthatatlan következményekkel járna. Az alkotmány felfüggesztését ugyanis a magyar alkotmány nem

ismeri s ez egyértelmű volna a felülről kezdeményezett forradalommal.

Az osztrák képviselőház tegnap újra a horvátországi eseményekkel foglalkozott. Bianchini hozta szóba s Körber azonnal válaszolt a kérdésekre. Zavarták beszédközben, de azért kifejtette álláspontját, hogy Ausztriának semmi joga nincs a horvát eseményekbe való beavatkozásra.

Mai távirataink egyébként a következők:

Trieszt, május 27.

A Politeama Rosetti-színházban Ernani opera tegnapi előadása közben a harmadik felvonás végén és a negyedik elején zavaros jelenetek folytak le. A földszint és a páholyok közönségének tulságos tapsolása és egyes jelenetek ismétlésének kívánása a nagyjából munkásokból álló karzat-közönségnél ellentünetéseket provokált.

A tüntetés a liberális pártot ócsároló cédu-lák szétszórásában és ócsároló kiáltásokban nyilvánkozott. Miután attól kellett tartani, hogy összeütközésekre is kerülhet a dolog, be kellett szüntetni az előadást és a színházat kiüríteni. Három személyt letartóztattak. Ernani további előadásait betiltották

Budapest, május 27.

A magyar regnikoláris deputáció holnapután, pénteken esti 6 órakor ülést tart. Ebben az ülésben a magyar országos bizottság előreláthatólag ki fogja mondani, hogy a magyar bizottságnak a horvát deputáció által elfogadott propositiója értelmében szóbelileg tárgyal a horvát bizottsággal. Szóbeli tárgyalások végett egybehívandó együttes ülés idejének megállapítása céljából a magyar és a horvát bizottság elnöke érintkezésbe fognak lépni egymással.

Egy horvát író cikkét közli egyik német lap, melyben igen érdekesen ki van fejte az egész horvát népnek s állandó forrongásainak a pszichológiai alapja. Nem magyar részről jön ez a magyarázat, de épp ezért értékes, mivel kiviláglik belőle, hogy egyáltalában nem is politikai okok idézik elő az ottani elégedetlenséget. Ellenkezőleg: A legnagyobb baj, hogy a horvát parasztnak sejtelve sincs a politikáról.

Ez az érdekes emberválfaj még teljesen magán viseli annak a kornak a bélyegét, amikor Horvátország nagyrésze határvidék s lakossága teljesen teljesen katonai szervezésű és szel-

Csak egy levél van benne. Miért nem nézte meg, mielőtt kifizette? Tízennyolc év előtt, mikor Ont szerettem, oly őszinte voltam, a milyen én csak lehettem. Ön nem hitte ezt. Jól van! Ön még mindig kíváncsi, inkább, mint valaha. Ha a másik levelet, az utolsót birni akarja, úgy vigye el azt lakásomról.

Marcelle rémülve, elkábulva hallgatta, míg ő folytatá:

— Vasárnap este utazom. Ma csütörtök van s ön tudja, mit csinállok akkor levelével. Meghajolt s távozott.

— Uraim, mondta Lezignau ur, Marcelle azt tette, amit helyzetében — ne szóljanak ellent — tiz közül nyolc asszony megtett volna. Levelét visszakarta. De lánya esküvője után, a mint mondták, hirtelen szívszélhűtésben meghalt.

Egy hó mulva irodámban ültem, mikor B. ur névjegyét adták át nekem.

— A baráthoz jöttem, nem a bíróhoz mondtá ő.

O mesélte el nekem e történetet; neje egy órával halála előtt mindent elmondott neki, miután megmérgezte magát.

Mikor vallomását befejezte, hozzátette:

— Ha most Ön elfogat engem, szemem előtt lövöm föbe magamat.

— Ont elfogatni? kiáltottam föl.

— Igen! Mert Bernac Xavert én öltem meg!

— Ugye-bár, megértik uraim, hogy nem foghattam el ezt az embert. És ezért kértem nyugdíjaztatásomat.

lemű volt. Közgazdaságilag a határvidék a legprimitívabb fokon állott. Mindenben parancsoló földi ur volt a kapitány s az Isten, aki Bécsből kormányozza a maga hű horvátjait, a császár. Mikor aztán egy emberöltővel ezelőtt megszüntették a határvidéket s vele együtt a horvátok patriálkális katonai kormányzását, ez a népnek nem tetszett. A hivatalnok, a szolgabíró, az ügyvéd, a kiket ráerőszakoltak, ellenszenvessé váltak előtte.

A régi korban, ha a határvidéki lakos valami ingatlant elakart adni, egyszerűen raportra ment s kész volt az ügy. Most tömredék bajjal, bélyeggel, elszámolással jár a dolog. A régi harcias korszakban különben el is szoktak a békés idő erényeitől, a munkaügyeségtől, úgy, hogy még néhány évvel ezelőtt a szlovén földesur nem vett magának horvát kocist és pedig ezzel a közmondással vált megokolással: egy magyar négy lónak tud parancsolni, egy ló viszont négy horvátnak. Egy ilyen nép persze nehezen tudott beleilleszkedni a modern közgazdasági, közigazgatási, adózási viszonyokba s épp ezért bajai közepette szívesen vette be az izgatók maszláját, mely mind e szociális bajok okául a magyarokat kiáltotta ki.

Mert arról szó sincs, hogy a horvát paraszt csak némi önállósággal is tudna politikailag gondoskodni. Magyargyűlölete mellett van egy épp ily érthetetlen, oktalan rajongása: a hadsereg, a feketesárga zászló szeretete. Ez sokkal népszerűbb is, mint a horvát, úgy, hogy mikor egyszer egy plébános vörös-fehér kék zászlót tűzött ki, a nép majdnem agyonütötte. Ez a horvát paraszt! Nem magyargyűlölet vagy nagyhorvát álmok, hanem a régi határvidékes hátramaradott szociális fejletlenségek, az ő lelkének és minden tetteinek a nyitja.

Politikai érdekességek.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, május 27.

(A technikai obstrukció). A képviselőházi pártok beléletének hullámszáma minél tovább megyünk az ex-lexbe és az obstrukcióba, annál magasabbra csap fel. A szabadelvű pártban néhány nap óta „minden csendes”, ehelyett ujabban a függetlenségi pártnak az obstrukciót ellenző és az obstrukciót pártoló csoportja között kezdődik kifelé is érvényesülni az ellenzék.

Vannak az utóbbiak között olyanok is, akik már az ülések kibeszélésével sincsenek megelégedve s a passzív rezisztenciát leginkább azért vetik meg, mert e mellett nem igen lehet okot kapni a technikai obstrukcióra. Egy obstrukció-párti fővárosi függetlenségi lap mai számában magát a passzív rezisztenciát tekinti oknak s így érvel a technikai obstrukció mellett:

„A passzív rezisztenciát az ellenzék lenézésének, kicsinylésének, lebecsülésének kell minősíteni. A kormányelnök a feje fölött akar elnézni az ellenzéknek, amely még mindig elvi állásponton, magas színvonalon, parlamenti eszközökkel küzd az ország megterhelhetése, a katonai javaslatok ellen. Azonban a lebecsülésen és lekicsinylésen kívül más szándéka is van a kormányelnöknek: el akarja posványítani az obstrukciót, hogy ez önmagát eméssze föl. Ilyen magatartással szemben az ellenzék csakugyan hiába küzd elvi állásponton, magas színvonalon álló eszközökkel. Az ország népe meghallja ugyan, de a parlamenti többség és a kormány siketséget szimulál, hogy az ellenzék argumentumait meg ne hallja. Így hát az ellenzék sem tehet mást, mint azt, hogy hasonlót hasonlóval viszonz. A passzív rezisztenciával szemben nincs más eszköz és az egyedüli felelet rá: a technikai obstrukció. Bizonyos, hogy a tehni-

a vőlegény atyja kapna meg egy levelet? Mit gondol, megtartaná akkor is leánya esküvőjét?

Jól tudom, hogy mit gondol ön ezek után rólam. Erzem, hogy becselenséget követek el, de nincs egyéb választásom. Nagyon sajnálnám, ha kísértésbe jönne, levelemet a rendőrségnek átadni; mert ez esetben is intézkedtem a levelek felől.

Holnap 5 órakor bátor leszek felkeresni, Ön lesz oly kegyes, hogy elfogadjon.

Xaver.

Marcelle rögtön felismerte az írást s elolvasta saját levelét. Oh ezek a buta frázisok! Bohó, meggondolatlan frázisai egy regényes kis leánynak, együgyű, kegyetlenül sokat mondó szavak! És e tegezés! És mindez egy gazember kezében.

A férfi mindent előre látott, kiszámította még az órát, a napot is, melyen egy jótékony-célú ünnepre nyitva volt a ház kapuja; a mi az ő jelenlétét is megmagyarázhatta. A fenyegetés dacára is átadta volna Marcelle a levelet a rendőrségnek, de egy ootrány az ő házában és nyomorult pénzkérdés miatt!

A pénzt készen tartotta s csak utálatot érzett, mikor a férfi belépett. Hozzálépett, egy pénztárcát vett, melyet Marcelle átnyújtott neki és így szólt;

— Itt vannak levelei!

Marcella átvette a borítékot.

A férfi elmosolyodott s halkán így szólt: Ön még mindig a régi meggondolatlan bohó.

kai obstrukcióval szemben a kormányel-
nök passzív rezisztenciája is csütörtököt
fog mondani és a vége mégis az lesz,
hogy a kormány le fogja vonni ebből
szükségszerűen a konzekvenciákat és az
ellenzék hazafias küzdelmét siker fogja
koronázni.*

(Széll Kálmán Bécsben.) Budapesti tu-
dósítónk táviratozza, hogy parlamenti kö-
rökben elterjedt hírek szerint Széll Kál-
mán miniszterelnök a pünkösdi ünnepek
alatt Bécsbe utazik. A kormányelnök a
királynak a helyzetről fog előterjesztést
tenni.

Ha ez az esemény tényleg bekövetke-
zik, érdemes lesz visszagondolni arra,
hogy Fejérváry Géza báró honvédelmi mi-
niszter éppen tegnap jött haza Bécsből.
S hogy a honvédelmi miniszterrel a hely-
zetről is tárgyalt az uralkodó, az kétség-
telen abból, hogy Fejérváry egyenesen a
képviselőházba ment, a miniszterelnök
mellé ült s vele — állítólag — kompro-
misszum-tervekről tárgyalt.

(London és Velence.) A függetlenségi
párt két csoportjának egymással szemben
való viselkedésére rendkívül jellemző az a
párbeszéd, melyet az újságírók a képvisel-
őház folyosójáról lestek el.

Csávolszky Lajos beszélt odabent s
beszédének egy részében hitványságnak
mondta az olyan eljárást, melyet az a
képviselő követne, aki a pártban szinleg
az obstrukció mellett foglal állást, de
alattomban az eredmény kivívása ellen
működne.

Azt mondják, hogy erre a kijelentésre
az obstrukció vezetői vették rá Csávolszkyt,
azért éppen őt, mert Csávolszky tudvale-
vőleg kilépett a pártkörből s ilyen a priori
kijelentést tehet, miután a pártfegyelem
őt nem érinti.

Természetesen ennek a nem minden
célzatosság nélkül elmondott gyöngéd fe-
nyegetésnek hamar híre ment a folyosón.
Egy függetlenségi képviselő élénken he-
lyeselte Csávolszky szavait:

— De hát mit akarnak! Miért jönnek
ide, ha nem értenek egyet velünk. *Miért
nem utaznak már el, ha nem helyeslik a mi
küzdelmünket!*

Ekkor már a Házban Lovászy Márton
beszélt és Endrey Gyula dicsérte azokat,
akik ily válságos időkben távol vannak,
mint például Hieronymit, akit London-
ban van.

— De hisz Velence is szép! — mond-
ták a háta mögött.

Ha a Széll-ellenes szabadelvűek Lon-
donba mennek, hát a *függetlenségi Széll-
pártiak* menjenek *Velencébe.*

SZINHÁZ ES IRODALOM.

* Rózsa Lili vendégszereplése. Négy estére
tervezett vendégszereplését jóval megtoldva aratja
sikereit Rózsa Lili Makó Lajos színházában
Nyíregyházán. A vendégszereplésről a *Nyírvidek*
című lap így ír:

Nem emlékezünk rá, hogy mikor csinált
Nyíregyházán szindarab négy este egymásután
telt házat, — olyan telt házat, hogy miután
még a negyedik előadásra is sokan nem kap-
tak jegyeket, ötödször is megismétlik — mond-
hatni közkívánatra. Azt hisszük azonban, hogy
a telt házat nem egyedül maga a darab csi-
nálta, de nagy része van benne Rózsa Lilinek,
az aradi színház bájos művésznőjének, a kit

sikerült Makó Lajosnak erre a négy — most
már öt előadásra, lehozni hozzánk. Játéka mű-
vészi, alakítása semmi kívánni valót nem hagy.
Mi, akik már a fővárosban végig élveztük a
„Bob herceg”-et, tökéletes megelégedéssel és
elismeréssel szólhatunk róla. Kapott is tapsot
rengeteget. A táncot és énekszámokat, minden
este többször meg kellett ismételnie. Elismerés
illeti Makó direktort, hogy bennünket ilyen
művelzetben részesített.

Nem kevésbé dicséri a *Szabolcs* című uj-
ság, mondván: Rózsa Lili, György herceg sze-
repében mindazon kellekkel fel van ruházva,
melyek alakítását sikerültté, igazán élvezetessé
tették. Finom játéka, gyönyörű táncművészete
és kellemes hangjával fásasztó szerepét mind-
végig kitűnően adta elő. Makó igazgató szeren-
csés kézzel oldotta meg lehozatalával a Bob
kérdést, mely a közönséget itt is lázba hozta
ugy, hogy annak lecsillapítása után nyugodtan
nézhetünk a színi-idény további sorsa elé.

A nagy siker következtében az igazgató
továbbra is ott tartotta a primadonnát, ki a
Niobe címszerepét s a *Katalin* operett Germain
hadnagyát játszsza el.

A juniusi esküdtek.

(A névsor összeállítása.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, május 27.

Az aradi kir. törvényszék elnöki irodájá-
ban ma délelőtt sorsolták ki a juniusi esküdt-
széki ciklus esküdtjeit.

A kisorsolt esküdtek szolgálati kötelezett-
sége *junius 15-én* lép életbe. — Ekkor veszi
ugyanis kezdetét a néhány hétig tartó juniusi
ciklus.

A ma délelőtti sorsoláson *Ottubay Károly*
törvényszéki elnök elnökölt, jelen voltak *Gallu*
József és *Ribiczey Ferenc* bírák; a jegyző-
könyvet *Seres Barna* törvényszéki jegyző ve-
zette.

A sorsoláson a következő polgárok nevei
kerültek ki az urnából:

Rendes esküdtek:

Fischer József sütő.
Schütz Henrik dr. ügyvéd.
Leopold Zsigmond gazdálkodó.
Szeberényi Gyula bérkocsitulajdonos.
Czukur László fakereskedő.
Weisz Márk gyáros.
Erdélyi Vilmos háztulajdonos.
Rozmanith Géza butorkereskedő.
Kállay Gyula nyugalmazott főszolgabíró.
Avarffy Géza szőlőbirtokos.
Horváth Imre földbirtokos.
Winter Adolf ügyvéd.
Vassóczy Károly kereskedő.
Ifj. Ferdinándi Demeter kereskedő.
Révész Mór dr. ügyvéd.
Koch Mór mészáros.
Barta Béla kereskedő.
Weszely I. Pál ácsmester.
Poul Odön keresked. ügynök.
Balog Dávid kályhakészítő.
Szalay Károly dr. ügyvéd.
Hoffmann Viktor sütőmester.
Reiniger M. Samu fakereskedő.
Vojtek Alajos kereskedő.
Barthl Ernő mézeskalácsos.
Rozsnyay József dr. gyógyszerész.
Illics István kereskedő.
Német János dr. ügyvéd.
Rosenberg Arnold kereskedő.

Pótesküdték:

Ernyei Gyula kereskedő.
Popp József háztulajdonos.
Barcza Abel gazdálkodó.
Tenczer Ferenc magánzó.
Niedermeyer János nyugalmazott tanító.
Glück Károly szobafestő.
Hartmann Béla magánhivatalnok.
Wiedermann Vilmos háztulajdonos.
Rozvány György magánzó.
Klein Ignác sütő.

A gyilkos automobil-verseny.

(A meginterpellált miniszterelnök.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, május 27.

Mint Párisból jelentik, a francia kamará-
ban és a szenátusban interpellálják a kormányt
a páris-madridi automobil-verseny miatt, hogy
minő intézkedéseket szándékozik tenni, hogy
jövőben hasonló katasztrófának elejét vegye.
— Szemére vetik *Combes* miniszterelnök-
nek, hogy tavaly megengedte a páris-bécsi ver-
senyt, noha *Waldeck Rousseau* a páris-berlini
versenyen történt szerencsétlenségek követke-
ztében kijelentette, hogy eféle versenyeket nem
fog többé megengedni. A páris-bécsi versenyen
aránylag kevés szerencsétlenség történt és ez
volt az oka annak, hogy a mostani versenyek
elé nem gördítettek akadályt.

A páris-madridi automobil-verseny baleset-
eiről még a következőket jelentik: *Albert* mo-
nakói herceget, amidőn automobiljában Párisba
igyekezett, utközben szintén baleset érte. A
herceg homlokán és fejetején erősebb zúzódáso-
kat szenvedett. Egy közvetlen utána utazó or-
vos kötözte be vérző sebeit. A sebek külöm-
ben nem veszélyesek. *Libourne*ból jelentik:
Egy *Chayssas* nevű urnót, ki zenetanár férjé-
vel kerékpáron ment a libournei utra, hogy lát-
hassa az autókocsi arra vonulását, *elgázolta*
egy gépkocsi. Az urnónek, kinek az automobil
mindkét lábát elhasította, állapotát reményte-
lennék mondják.

Marcel, Renault, a páris-bécsi automobil-
verseny győztese meghalt. — A „*Petit Pa-
risien*” című párisi lapban ma *Fahrman*,
aki szintén részt vett a versenyben, le-
írja, hogy *Marcel Renault*-t miképpen érte bal-
ese. *Renault Fahrman* előtt rohant eszeve-
szett gyorsasággal, hogy mindenáron utolérje
Tead-et. *Fahrman* ismerte az utat és tudta,
hogy egy kanyarodó fog következni. *Renault*
azonban nem tudott a kanyarodóról és állan-
dóan az ut balfelén száguldova, óriási erővel
beleütközött egy nagy fába. Az összeütközés
oly erővel történt, hogy a motorkocsi *harmad-
félméternyi magasságban röpült a levegőbe.* *Re-
nault* azonnal elvesztette eszméletét. Sógora,
aki orvos, egy betegszállító kocsi vitte *Pá-
risba.*

A nagy automobil-verseny különösen a „sof-
főr”-ökre, a gépészekre nézve volt végzetes.
Igy például tévesen jelentette a táviró tegnap,
hogy *Porter* vezénylő halt meg, mert *Nixon*
nevű gépésze volt tulajdonképpen az áldozat.

Az automobiljukat *Bonneval* mellett érte a
szerencsétlenség. Itt egy vasúti őr szokta sárga
zászlóval jelezni, hogy át szabad-e menni a
vasúti sorompón. Ezuttal az őr nem teljesítette
a kötelességét, úgy hogy a *Porter* száguldo
automobilja nekiment a sorompónak és odaütö-
dött az őrházhoz. Az automobil szesz-rezervo-
árja megpattant és meggyuladt. *Nixon* gépészt
előntötte az égő benzin és menthetetlenül el-
égett. Megszenesedett holttestét *Bonneval*
vitték. Maga *Porter* úgy menekült meg a tűz-
haláltól, hogy a lökés néhány méternyire fél-
redobta a robbanás helyétől. Néhány óra mulva
már vonaton ült Páris felé.

Mint egy madridi távirat jelenti, a spanyol
kormány követte a francia belügyminiszter pél-
dáját és szintén betiltotta a madrid—párisi auto-
mobil-versenyt.

Hogy a francia kormány milyen alapon til-
totta el a verseny folytatását, arra vonatkozó-
lag ezt jelentik Párisból: A kormány azért élt
tilalma jogával, mert a versenyzők nem tartot-
ták meg az 1903. május 18-iki dekrétum batá-
rozatait. Maguk a hatóságok is felületesen jártak

el, mert a verseny utvonalaán semmiféle intézkedéseket nem tettek, hogy a közönséget a balesetektől megóvják.

A kamarában — mint Párisból táviratozók — Congy intézett interpellációt a miniszterelnökhöz a páris—madridi automobilverseny ügyében.

Cornbes miniszterelnök kifejtette, hogy ő megengedte a versenyt, engedve a rendezők kérésének, akik a francia ipar jogos érdekeire hivatkoztak. A balesetek egyedül és kizárólag a túlnagy gyorsaságnak tulajdonítandók és nem annak a körülménynek, mintha nem történtek volna kellő óvintézkedések.

SPORT.

+ Az országos tornaünnep. A magyar társadalom érdeklődését sport-ünnep még nem keltette fel annyira, mint a pünkösdkor tartandó budapesti országos tornaünnepély, mely a maga hatalmas arányaival páratlan impozáns és lelkes lefolyásnak ígérkezik. Részt vesz ezen az ország számos tornaegyesülete, közöttük az Aradi Tornaegyesület is. A millenárius pályán már nagyban készülnek az ünnepre. A pálya zászlódiszt fog ölteni s a fölállított hatalmas árbócokon, kifeszített zsinórokon ezernyi apró zászlócska fog lengeni. A két hatalmas tribünt is nemzeti színű drapéria fogja díszíteni, közéje a hatalmas biborszínű piús sátozt helyezik el, mely a főhercegi pár, a kormány és a főméltóságok számára készül. A jobboldalt álló díszes emelvényen a Magyarországi Tornaegyesületek Szövetsége új zászlaja, Augusta főhercegnő mint zászlóánya jelenlétében szenteltetik fel, míg a baloldalon lévő emelvényen a résztvevő egyesületek lobogóit fogja a 12 fehérruhás urileány megkoszorúzni.

+ Az aradhegyvidéki turista egyesület választmánya csütörtökön, e hó 28-án délután 6 órakor a Vass-szálló helyiségében rendes ülést tart. A tárgysorozat egyik fontosabb pontja a pünkösdi kirándulás Kolozsvárra. A tagokat ezuton is tisztelettel hívja meg az elnökség.

+ Az aradi tornaegyesület tagjaihoz Nagy Sándor titkár-művezető az alábbi kérelmet intézi: A pünkösdi kerületi tornaünnepélyben résztvevő aradi tornaegyesületi tagokat felkérem, hogy az utazási ter- és egyéb sürgős teendők megbeszélése céljából a csütörtök esti tornaóra teljes számban megjelenni sziveskedjenek. Nagy Sándor titkár-művezető.

Az ácsok sztrájkja.

(Eredménytelen békéltetés.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, május 27.

Az aradi ács-segédék szombaton — munkás-nyelven szólva — leteszik a szerszámot s bérharcba állnak. Rendkívül szomorúnak festik a helyzetüket, kevés a munka s emellett rosszak a fizetési viszonyaik is. Általában az ácsipar az, amely a gépek térfoglalását, hódítását legjobban megérzi. Hogy azt a munkakört említsük meg, amelynek az ácsmesterek és munkásaik a legtöbb alkalmat s anyagot találtak a munkára: felhozzuk az építkezéseket. Ezelőtt minden egyes gerendát, oszlopot, palót maga az ács munkált meg, az faragta meg, az véste ki, — ma már mindezt elvégzi a fűrészelő-gyár. Készen, feldolgozva szállítják a gerendákat az épülő házakhoz, az ácsnak csak az összeillesztés munkája marad, amelylyel egy-két nap alatt végez.

Természetesen ezt az állapotot nemcsak a munkások, de a mesterek, a munkaadók is érzik s így érthető, hogy — mint ilyen esetekben rendszerint történni szokott — a helyzet szanálását egyik fél sem találhatja meg a másik rovására. Ennek tulajdonítható az is, hogy a munkaadók és segédék közül alakított békéltető bizottság tárgyalásai eredménytelenek maradtak. Ebből viszont a segédék kijelentése szerint az következik, hogy a hét végével meg-

kezdődik Aradon a második munkássztrájk: az ács-segédék sztrájkja.

A bérmozgalom állásáról tudósítók a következőket írja:

Az aradi ács-segédék május 23-án kérvényt adtak be az iparhatóságokhoz, s ebben a békéltető-bizottság összehívását kérik, amely tanácskozzon kérelmeik felett a munkaadó mesterek és a segédék között. Az ács-segédék követeléseiket a következő pontokban foglalták össze:

A munkaidő óránként és ne naponként állapíttassék meg.

A munkaidő naponként 10 óra legyen.

A három éven aluli segédék 82 fillér óránként kapjanak, a három évnél idősebbek legalább 88 fillért.

Vidéki munkáknál 20 százalék béremelés; ilyen eseteknél a tíz órai munkaidő meghosszabbítható.

A vidékre s az onnan való visszautazás költségeit a munkaadók fizessék.

Az általános és csoportmunka (akkordmunka) töröltessék el.

A kapitányi hivatal, mint elsőfoku iparhatóság elrendelte a békéltető-bizottság megalakítását; elnöke lett Green Nándor t. főkapitány, jegyzője Kiss Ferenc ipartestületi titkár. A bizottság tagjai a munkaadók közül: Marksteiner Ferenc ácsmester, Reisinger Zsigmond építész, Román Róbert ácsmester, Tóth Mihály, Vlád István ácsmesterek és Wollák József építő-mester. A segédék közül: Barta Mihály, Katona András, Kollmann József, Pittner József, Szilágyi Kiss István és Varga István.

A bizottság ma délután 5 órakor ült össze tanácskozássra s eredménytelen maradt. A munkaadók ugyanis csupán a tíz órai munkaidőt (másfélórás déli pihenővel), a vidéki utak költségeinek megtérítését és a csoportmunka eltörlését hajlandók a segédék kérelmei közül teljesíteni, a bérfőlemelést ellenben nem adják meg.

A segédék erre kijelentették, hogy szombaton befejezve a heti munkájukat, sztrájkba lépnek s azt összes kérelmi pontjaik teljesítéséig folytatni fogják.

MULATSÁGOK.

(=) Az első népünnep. A népünnep sorát minden esztendőben rendszerint a pünkösdi második napján rendezett népünnep szokta megnyitni. Az idén a dalegylet népünnepé lesz a megnyitó, az első ideai népünnep a városligetben. A jótékonycélu multság jövedelme felerészben a dalegyletnek, felerészben az aradi ev. református egyháznak jut. A hétfő délutáni multság programjának számtalan pontja, egyik mulattatóbb a másiknál. A ligetben fuvó-zenekar és cigány-banda fog játszani, lesz konfetticsata, számos tréfás verseny, nyilvános színpad, melyen Göre Gábor énekes magánjelmeteket fog előadni, végül baba-szépségverseny.

(=) A horossebesi iparos ifjusági egyesület vasárnap szépen sikerült népünnepélyt és este pedig zártkörű táncvigalmat rendezett. A népünnepély d. u. 3 órakor kezdődött, hol a közönség szórakozására különböző tréfás multságok voltak, közben pedig tánc, konfetti és serpentin csata. Az esti táncmulatságon a következő hölgyek vettek részt:

Asszonyok: Csizsár Józsefné, Füzes Józsefné, Szücs Ferencné, Rada Józsefné, Flachbart Károlyné, Hári Lajosné, id. Killik Józsefné, Killik Kálmánné, Molnár Sándorné, Veres Imréné, Takács Károlyné, Schmidt Andrásné, Vrasgyák Józsefné, Stern Bernátné, Pápai Lajosné, Holczér Jakabné, Patkó Józsefné stb.

Leányok: Schweier Ilonka, Szücs Margit, Flachbart Giza, Rada Erzsike, Killik Etel, Veres Etel, Stern Mariska, Holczér Józsefa, Hári Ella stb.

A mulatságon felülfizettek: Killik Mihály (Arad) 2 kor., Rácz István 1 kor., Zangerl Gyula 1 kor., özv. Bihari Istvánné 1 kor., Biró András 1 kor.,

Máthé József 1 kor., Szücs Ferenc 1 kor., Steiner Samu 80 fillér, Pap György 80 fillér, Künstler Albert 80 fillér, Staufér Ferenc 80 fillér, ifj. Killik József 60 fillér, Vrasgyák József 60 fillér, Schmidt András 60 fillér, Tombola tárgyakat voltak szivesek ajándékozni: Füzes Józsefné, N. N., Goldberger M., Bernstein Manó, Csizsár Józsefné, London Lajos, Z Gy., Stern Mariska, S., Lengyel Anna, N. N., Schweier Ilona és Biró Andrásné. Ugy a felülfizetőknek, valamint a tombola tárgyak adakozóinak, továbbá a Kaszinó egyesületnek, mely szives volt a termet átengedni és evvel a kiadásokat csökkenteni, ez uton mond hálás köszönetet a választmány és az egyesület nevében: Füzes József elnök, Csizsár József jegyző.

Sima Ferenc itthon.

(Jelenet a vasuti állomáson.)

Arad, május 27.

Győről írják a következőket: Szombat délután, a mint a budapesti gyorsvonat megérkezett, és megindult az a sürgős-forgás, amely ilyenkor a győri állomást annyira elevenné teszi, egy-két rendkívül érdekes mozzanat vonta magára a figyelő tekintetet.

A budapesti vonathoz volt ugyanis csatolva a Rátóra utazó miniszterelnök szalonkocsija, amelyből, fölhasználható a kocsi áttolásának idején, kiszállt egy kis levegőt szivni Széll Kálmán miniszterelnök és vele testvéröccse, Széll Ignác belügyi államtitkár.

Amint föl és alá sétáltak, egyszerre szemben találtak magukkal a — függetlenségi pártot. Vagy legalább is annak egy részét. Mert ugyanarról a vonatról leszállottak egymásután Bartha Miklós, Lovászy Márton, Ráth Endre, Lengyel Zoltán és még egynehányan.

A miniszterelnök, aki ép ez urak és barátai harcát kipihenendő menekült legalább egy napi pihenőre Rátóra, kissé meglehetően lepte a váratlan találkozástól, — de ősi szokása szerint nem tért ki előle. Sőt ellenkezőleg, mindjárt szóba is állott Lovászyval és magyarázgatta neki, hogy minő országrontó harc, amelyet folytatnak, és amelynek megnövelésére most le utazgatnak.

A jelenetet többen nézték illedelmes diszkrecióval, messziről, nehogy hallgatóság legyen belőle. Csak a Bécs felé menő vonat egyik ablakából nézett állhatatosan, szuróan, égően, szinte lobogó szenvedéllyel egy szempár a miniszterelnökre és Lovászy képviselőre.

E szempár meglehetősen vad ábrázatu ember: fakó, sárga arcát bozontos kurta fekete szakál környezi, amely olyan, mintha meg volna tépve; rendetlen, egy helyütt apró, másikon hosszabb, itt-ott foltos, mindenképen feltűnő. Az egész arc kifejezése — ha az ember arcáról ilyesmit mondani szabad — hasonlít az üldözött vadéhoz. Olyan gyűlölködő, haragos és mégis szomorú arc, hogy láttára a nézőt egyszerre fogja el a szánalom és a félelem...

Néhány pillanat mulva már mindenki látta ezt az arcot. Vállas, erős alaké, szürke ruhában — és hogy tudott nézni! vagy inkább: minő veszedelmes érzelmeket árukt el a nézésével! Szinte megbénította a közönséget a sajátjátosan vad és bánatos tekintet. A függetlenségi képviselők közül egyik megismerte és önkénytelenül felkiáltott — de hamar meghallította a szavát:

— Hisz ez Sima Ferenc!

Aztán suttogva ment szájról-szájra: „Itt van Sima Ferenc!” A képviselő, a csongrádiak nyughatatlan lelke, aki fölzavarta az egész várost, az egész vármegyét és a saját életét, még a családját is; és akit azután elítéltek, és az ítélet elől elsökött Amerikába. Hegyi páter. a csongrádi plébános utána...

Lassan elindult a Bécs felé menő vonat — és elvitte azt a szomorú, dühös arcú embert, akiről azt mondták, hogy Sima Ferenc, akik őt nagyon jól ismerték. A függetlenségi képviselők, akik másfelé, Pápanak utaztak, sokáig néztek utána.

Az obstrukció az aradi kamarában

(Főírat a képviselőházhoz.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, május 27.

Az aradi kereskedelmi és iparkamara pén-
teken, e hó 29-én teljes ülést tart, melynek
napirendjére kerülő tárgyai közül kiemelkedő
érdekességű a budapesti kamara megkeresése.
Ezt az átiratot, mely a jelenlegi politikai élet-
tel szoros összefüggésben van, a következőké-
pen jelzi az ülés tárgysorozata:

A budapesti társkamara megkeresése az
országgyűlés képviselőházához intézett, a ha-
zai ipar, kereskedelem és mezőgazdaság érde-
keire egyaránt a legnagyobb jelentőséggel
bíró, függőben levő fontos kérdéseknek sür-
gős elintézését szorgalmazó feliratának támo-
gatása iránt.

Abból, amit a hivatalos stílus ilyenformán
kifejez, világosan érthető, hogy a budapesti
kamara a képviselőházban jelenleg folyó ob-
strukció elleni állásfoglalásra hívja fel a társ-
kamarákat.

A pénteki ülésnek, hol a felirat tárgya-
gyalásra kerül, ma volt az előkészítése, melyet
a délután folyamán *Kristyóry* János elnökle-
te alatt összeült vegyes-bizottság végzett.

A bizottságnak, mint értesülünk, az a ja-
vaslata, hogy a kamara ne járuljon pártolólá-
g a felirathoz, hanem vegye azt egyszerűen tuda-
máskul. A javaslat indokolása kifejti, hogy bár
a fontos közgazdasági függőkérdések gyors el-
intézése nagyon is óhajtott, a felirat tulaj-
donképpen politikai ténykedés, s a kamaráknak
nem lehet hivatásuk a politizálás.

Ez az állásfoglalás teljesen helyénvaló, s
bár a beállított helyzet az iparra és kereskede-
lemre nyomasztó hatással van, a kamarák a po-
litika terén nem kérhetnek szerepet, s a pénteki
teljes ülés bizonyára magáévá fogja tenni a
javaslatot.

HIREK.

Egy leány, két legény.

— Amerikai párbaj. —

Arad, május 27.

Horváth Miklós fiatal műszerész tegnap
este Budafokon a Dunába ugrott. Nem tudták
kifogni, holtestét ma reggel találták meg a
főváros alatt. A fiatal öngyilkost Budafokon la-
kó szegény özvegy édes anyja, özv. *Horváth*
Miklósné siratja.

Az öngyilkosnál levelet találtak, amely a
jobb sorsra méltó fiatal ember tragikusorsáról
számol be.

A levélből kitűnik, hogy *Horváth* Miklós
amerikai párbajnak az áldozata. A párbajt egy
Soltész Gyula nevű ismerőseivel vívta. Jóbarátok
voltak s halálos ellenségekké lettek egy
leány miatt, akibe mind a ketten halálosan sze-
relmesek lettek. A leány mosolygott mind a
kettőre de kegyeivel egyiket sem tüntette, ki.

A két bolond szerelemesnek szűk lett a vi-
lág. Az egyiknek tágitani kellett, hogy az imá-
dott leány a másiké lehessen. És megvívta
az amerikai párbajt. *Horvát* húzta a fekete go-
lyót. Tegnap volt ennek egy éve és *Horváth*
tegnap a Dunába ölte magát.

A sors a párbajban *Soltész*nek kedvezett,
de a szerelemben nem. A leány ugyanis idő-
közben egy harmadik férfihez ment feleségül,

aki sem nem volt halálosan szerelmes, sem
amerikai párbajt nem vívott, hanem megkérte
a leány kezét.

Igy halt meg a regényes házban a műsze-
részt egy leány miatt, aki máshoz ment fele-
ségül.

Horváth néhány nap előtt Debrecenbe vo-
nult be fegyvergyakorlatra. Tegnapelőtt sza-
badságot kért s hazajött Budafokra az édes
anyjához meghalni.

— Az új püspökök eskütétele. Bécsből sür-
gönyzik: *Semrecsányi* Pál nagyváradai róm. kat.
és *Radu* Demeter nagyváradai gör. kat. püspö-
kök, továbbá *Hosszu* Vazul lugosi gör. kat.
püspök ma délben tették le az esküt a király ke-
zébe. Az eskütételnél jelen voltak *Wlassics* Gyula
kultuszminiszter és *Széchenyi* Gyula gróf, a ki-
rály személye melletti miniszter. Az eskü-
mintát *Vértessy* Géza miniszteri tanácsos ol-
vasta föl.

— Arad a zempléni Rákóczi-ünnepen. Zemp-
lén-vármegye közönsége ma átiratot küldött
Aradváros törvényhatóságához, melyben meg-
hívja a II. Rákóczi Ferenc szabadságharcának
kétszázéves évfordulóján rendezendő emlékün-
nepre. A város képviseltetéséről a jövő havi
közgyűlés fog gondoskodni.

— Az ex-lex és a hadsereg. A *N-d* jelenti:
Az ex-lex állapot egyik fontos következménye,
hogy most már a rendes időben, október hó
elsején, semmi szín alatt nem vonulhatnak be
a hadsereg ujoncai. Ha ebben a hónapban meg-
szünnék az ország törvényen kívüli helyzete,
augusztus hó végeig eltartana az ujoncozás. A
sorozást követő előmunkálatok azonban annyi
időt vesznek igénybe, hogy kizártnak tekint-
hető, mikép az ujoncok december hó elseje
előtt bevonulhatának ezredeikhez. Tehát ter-
mészetes az a következtetés, hogy ez időre a
póttartalékosokat hívják be, mert a három évet
kiszolgált katonákat, a törvény értelmében vissza
nem tarthatják. Hire jár a katonai körökben,
hogy az ujoncokat most már csak a jövő tavasz-
szal hívják be, mert a téli hónapokban, kikép-
zés leküzdhetetlen akadályokba ütközik.

— A Barta-Visontai-párbaj. Fővárosi tudó-
sítónk sürgönyzi: Ma délben folyt le a *Fodor-*
féle vívóteremben a Barta-Visontai-párbaj,
amely *Visontai* képviselő megsebesülésével végbe-
dőtt. A párbaj előzményei ismeretesek. *Vison-*
tai a parlament nyílt ülésében azzal vádoolta
Barta Odónt, hogy ellenzéki képviselő létére
Szell Kálmánt támogatja titokban. Ez a vád ak-
kor nagy feltűnést keltett. *Barta* Odón nem
hagyta annyiban a dolgot és még ugyanabban
az ülésben élesen visszavágott *Visontainak*,
akiről azt mondta, hogy aljas rágalmozó. *Vi-*
sontai erre *Nessi* Pál és *Lovász* képviselőkkel
provokáltatta *Bartát*, aki *Komjáthy* és *Tóth* kép-
viselőket nevezte meg segédekül. A segédek
kardpárbajban állapodtak meg, amelyet azon-
ban nem lehetett nyomban megvívni, minthogy
Bartának egy nagy pörben több mint két hé-
ten át Mármaroszigeten kellett időznie. A pör
csak tegnapelőtt ért véget, úgy hogy a párbaj
csak ma történhetett meg. A felek nagy hév-
vel csaptak össze. Előbb *Visontai* mért egy la-
pos vágást *Bartára*, mindjárt ezután pedig *Barta*
ejtett sebet *Visontai* vállán, mire a segédek a
párbajt beszüntették. A felek nem békültek ki.

— Nyári szabadságon. *Lócs* Rezső adóügyi
tanácsos négy hetl szabadságidő engedélyezé-
sért folyamodást adott be a város közgyűlé-
séhez.

— A kvótábizottság megalakulása. Fővárosi
tudósítónk sürgönyzi: A közönségek hozzájá-
rulási arányának újból való megállapítására ki-
küldött országos bizottság ma déli 12 órakor
tartotta meg alakuló ülését, a melyben a kor-

mány részéről *Szell* Kálmán miniszterelnök és
Lukács László pénzügyminiszter vettek részt.

Szell Kálmán miniszterelnök üdvözölte a
tagokat és megalakulásra szólította fel a bi-
zottságot. Indítványozza, hogy elnöknek *Des-*
sewffy Aurél grófot, előadónak *Falk* Miksát vá-
laszszák meg. A bizottság ehhez az indítvány-
hoz egyhangulag hozzájárult. *Dessewffy* Aurél
gróf elfoglalván az elnöki széket, *Szell* Kálmán
miniszterelnök fölvasta az osztrák kormány-
nak értesítését, melyben a magyar kormányt
az osztrák kvótábizottság megalakulásáról érte-
síti. Az értesítést a magyar bizottság tudomá-
sul vette, a maga megalkulásáról az osz-
trák bizottságot is értesíti. *Falk* Miksa előadó
kérdést intézett azután a pénzügyminiszterhez,
vajjon azok az adatok, a melyek a múlt évben
a magyar kvótábizottság tárgyalásának alap-
jául szolgáltak, nem fognak-e új adatokkal ki-
egészítést nyerni. *Lukács* László pénzügy-
miniszter kijelentette, hogy ez adatokat ki fogja
egészíteni és a kiegészítés már a legközelebbi
napokban kezébe jut az országos bizottság
minden tagjának. A bizottság elhatározta, hogy
a kiegészítés birtokában érdemleges tárgyalá-
sait megkezdi és e célból július hó 4-én
ülést tart.

— Az aradi leánygimnázium támogatása. A
város tanácsához *Hunyady* József dr. gimnáziumi
és *Jancsovics* Ferenc dr. reáliskolai tanár, mint
az Aradon létesítendő leány-gimnázium terve-
zői, ma kérelmet nyújtottak be s ebben a vá-
ros törvényhatóságának erkölcsi és anyagi tá-
mogatásáért folyamodnak létesítendő leány-gim-
náziumukhoz. A kérelmezők a fő súlyt az er-
kölcsei támogatásra fektetik, bizván abban, hogy
intézetüket előbb-utóbb állami kezelésbe fogják
venni.

— Don Alfonzo bourbon herceg tegnap este
Budapestre érkezett és az Angol királynő-száll-
odóban szállt meg. A herceg a ma délelőtt fo-
lyamán *Fejérváry* Géza báró honvédelmi minisz-
ter, *Rakovszky* István főszámvevőszéki elnök
és más notabilitások látogatását fogadta.

— A kórház beruházásai. Aradmegye kór-
házi bizottsága ma délelőtt tizenegy órakor
ülést tartott s ezen a kórház jövő évi költség-
előirányzatát vették tárgyalás alá. Az előirány-
zat kiadási rovata a folyó évvel szemben nyolc-
ezer korona többletet mutat, ebben azonban
bennfoglaltatik azon 50.000 koronás beruházási
kölcsön évi törlesztési összege is, amelyet a
megye törvényhatósága már közgyűlésileg meg-
szavazott s a miniszteri jóváhagyás után fel-
venni óhajt. Ezen törlesztési részlet levonása
után a több-kiadás összege ötezer korona marad.

— Halálozás. *Móricz* Pál volt országgyűlési
képviselő, mint Berettyó-Ujfaluról táviratozzák,
ma délután ott meghalt. *Móricz* Pál 1826 ban
született Tarackközön, előbb megyei alügyész
volt, majd 1869-ig Biharmegye főjegyzője. Ek-
kor országgyűlési képviselőnek választották s
mint ilyen tagja volt a delegációnak és a kvó-
ta-bizottságnak. A Háznak 1891-ig volt tagja.
Ebben az időben szerencsétlen vállalkozásokba
fogott, petróleum-bánya és vasut-építési vállá-
latokat alapítottak s ezeken milliányi vagyona
eluszott. Utolsó éveit teljes visszavonultságban
töltötte el.

Wlaciil József 52 éves korában Aradon el-
hunyt. Temetése csütörtökön délután négy óra-
kor megy végbe a Kasza-utca 38. számú
házból.

— A Vidéki nyomdatulajdonosok orsz. szövet-
kezete a napokban tartotta Budapesten alakuló
közgyűlését, a melyen 24 tagu igazgatóságot
választottak. Az igazgatóságnak Aradról *Réthy*
Viktor nyomdatulajdonos és *Boros* János, az
Aradi Közlöny kiadóhivatali főnöke lettek a
tagjai.

— Kifosztott községi pénztár. Orsováról táv-
iratozzák, hogy *Bozovics* község Wertheim-
szekrényéből tegnap ismeretlen tettesek tíz-
ezer korona pénzt loptak el.

— Kétfélekép járó órák. Szóvá tettük már
a multkor azt, hogy a városháza óráját, amely
szerint pedig most egész Arad igazodik, miután

más toronyóra nincs, nem tartják kellő rendben. Hol kisebb, hol nagyobb differencia mutatkozik közte és a vasuti óra közt, ami sok kellemetlenséget szül. A ki a város háza óra szerint indul, nem egyszer lekészt már a percekhez szigorúan ragaszkodó vonatról. Ez pedig kellemetlen is, bosszantó is. Megfigyeltük, hogy a város házi toronyóra és a vasuti óra között ismét kilenc perc differencia van. A város házi órára gondot viselő szakember tegye már meg azt a szivességet, hogy hozza összehangzásba valamikép a két órát, a mi elvégre nem nehéz dolog és a mivel nagyon lekötölezi a pontos időt kereső közönséget.

— **Uj orvos.** Az aradmegyei közkórházhoz Urbán Iván főispán által dr. Visky Pál kórházi orvos helyére kinevezett új másodorvos: Günsz Mór dr. ma kérvényt nyújtott be a város törvényhatóságához orvos-tudori oklevelének kihirdetése iránt. Günsz dr. már e hónap elején megkezdte működését az aradi kórházban.

— **Miniszteri kiküldött a kamarában.** Farkas Ferenc kereskedelemügyi miniszteri segédtitkár ma Aradon időzött, hogy a kereskedelmi és iparkamarában az ipari törzskönyveket tanulmányozza. Ezeket a törzskönyveket a megbízható statisztika és egyéb célszerűségi szempontokból újabban szervezték, s a kereskedelemügyi miniszteri kiküldött a törzskönyvek egyöntetűsége céljából folytatja országsszerte tanulmányozását.

— **Nagy sztrájk Amerikában.** Mint egy fiadelfiai sürgöny jelenti, a textilgyárosok elutasították a munkásoknak azt a követelését, hogy a heti munkaóra száma 55 legyen. Ennek következtében hétfőre 100.000 ember sztrájkbalépését várják.

— **Torda-Aranyos bizalmi szavazata.** Torda-Aranyosvármegye törvényhatósági bizottsága, mint sürgönyzik, ma rendkívüli népes közgyűlést tartott, a melyen Bethlen Bálint gróf orsz. képviselő indítványt nyújtott be, hogy szavazzon a vármegye Széll Kálmán miniszterelnöknek és a kormánynak bizalmat. Hosszu vita után szavazásra került a dolog, s a közgyűlés az indítványt szótöbbséggel elfogadta.

— **Egy bur hős halála.** Joubert Dávid, a hős bur parancsnok, mint Hágából jelentik, néhány nap előtt egy nyugat-afrikai utazása alkalmával meghalt. A kiváló szabadsághős sokáig tagja volt a transvaali néptanácsnak, a transvaali háború alatt pedig a Carolina-kerület parancsnokságával volt megbízva.

— **Öngyilkos vasuti tisztviselő.** Budapesti tudósítónk táviratozza: Watousszky Lajos 46 éves államvasuti ellenőr ma délután 3 óra tájban Nefelejts-utcai lakásán öngyilkosságot követett el, mellette lőtte magát s azonnal meghalt. Tizenhét éves gimnázista fia ebédhez akarta hívni apját, s mikor a fürdőszobába benyitott ott találta őt a szoba közepén vérben fekvő.

— **Uj szivarok.** Minden dohányzó embert érdekelni fogja az a hír, hogy közelébb új szivarok kerülnek forgalomba. Már az ősz folyamán kezdik az új szivarok elárúsítását a dohánytözsdekben. A meglepetés ezuttal abból áll, hogy az új szivarok nikotin-mentesek lesznek és ami ennél is kellemesebb, nem is vesztegetik tulságos drágán: egy fajta nikotinmentes szivar 8 fillér, a különleges fajta pedig 20 fillér lesz. Ami a nikotinnak a dohányból való kivonását illeti, az mindenestre olyan dolog, ami már közelebbről érdekelheti dohányzó embertársainkat. Előre persze nem lehet megmondani, hogy maradjon-e szivarban elég zamat és illat, ha mesterséges uton kivonják belőle a nikotint. Hanem azt állítani, hogy a most forgalomban lévő szivarok tulságosan aromatikusak és zamatosak, az igazságtól való egyenes és vakmerő eltérést jelentené. Van okunk üdvözölni az új szivarokat, mert a mostani szivarok olyan rosszak, hogy minden újításkor az a remény szállja meg a dohányzót, hátha ez lesz az a szivar, amely a régiéktől megvált bennünket! Mindenesetre azonban több okunk van föltenni, hogy az új szivarok jobbak lesznek a régiéknél. Első sorban nikotin tartalom csak hattized százalékban marad benne. Tudósok egybehangzó véleménye szerint

a nikotin-méreg okozza a legtöbb idegesség. Nem lévén több mérgező anyag a dohányban, talán az idegesség is csökkenni fog. A másik előnye az, hogy a nőket is érdekelné fogja az újítás. Vannak tudvalevően dohányzó nők is. Nem firtatom most, hogy illik-e a szivar, vagy cigarett a nő szájába. De bizonyos, hogy a dohányzó nőknek amugy is könnyebben felelhető idegrendszerét az új szivar kevésbé fogja megtámadni. Hanem van egy harmadik szempont is, amely legörvendesebbé teszi az új szivar behozatalát. Melyik dohányzó ember nem tudná, hogy nemely szivarban mindjárt a rágyújtás után csodálatos tárgyakat lehet fölfedezni, mint: valami rézdarabot, patkószöveget, gombot, madzagot, gombostűt és több ehez hasonló idegen tárgyat. Ha tehát a nikotint mesterséges uton kivonják, van remény arra, hogy az eljárás folyamat alkalmat ad arra is, hogy ezeket az idegen érték tárgyakat is kivonják a dohányból. Mert ezeknek a tárgyaknak bizonyára megvan a maguk értéke a maguk helyén, patkószögnek is, gombnak is, madzagnak is, de szivarral keverve nagyban vesztenek az értékükből, a nélkül, hogy a szivar értékét tulságosan növelnék. Azért hát üdvözlét a nikotin és idegen testnélküli új szivaroknak!

— **Arverés egy jótékony nőegyesület ellen.** A nagyváradi izraelita nőegyesület arra a szomorú sorsra jutott, hogy elárverezni készülnek az ingatlanait. Az Osztrák-magyar bank a hitelező, amely végrehajtást vezetett a nőegyesületnek 56.000 korona értékű házára. A nagyváradi törvényszék július 30-ra tűzte ki az árverést s azon az ingatlant a kikiáltási áron alul is, de 35.000 koronánál nem olcsóbban, eladják. Ugyanekkor megtartják az árverést a nőegyesület egy Signer Jakab nevű hitelezője javára is. Hogy a jótékony egyesület mekkora összeggel adós, azt nem tünteti föl az árverési hirdetmény.

— **A pestis.** Santiago de Chiléből jelenti egy sürgöny, hogy Iquiquében két halállal végződő pestiseset fordult elő.

— **Lezuhant templomi csillár.** Kassáról jelentik: Nagy rémületet keltett a kassai Domonkos-templomban a nagy csillár lezuhanása. Prédikáció idején, mikor a templom tömve volt ájtatos hívekkel, az egyik csillár óriási robajjal a földre zuhant és darabokra tört. Szerencsére alatta nem volt ember, különben súlyos veszedelem lett volna. A lezuhanás óriási rémületet keltett. A hívők nekirohantak az ajtóknak s menekültek kifelé. Csak nagysokára szűnt meg az izgalom, mire a Domonkos-anya a szószekben folytatta a prédikációt.

— **Nagy vasuti lopás történt a temesvárgyárvárosi állomáson.** A legutóbbi év folyamán az élelmi szerek és szesz italok érthetetlen módon elvesztek, vagy megtizedelve kerültek rendeltetések helyére. Kedden reggel az állomásfőnök egy üres teherkocsi hűs belsejében rajta kapta Füllinger János és Vancsillák Ferenc vasuti munkásokat, amint éppen egy feltört sörösláda tartalmát kóstolgtatják. Kitünt, hogy a két munkás az elkövetett lopások legfőbbjében bűnös volt, pedig éppen rájuk nem gyanakodott senki, mert az egyik 26, a másik 18 év óta van a vasut szolgálatában s mindkettőnek igen nagyszámu családot kell eltartania. Atadták őket az ügyészségnek.

— **Elpusztult kivándorlók.** Antwerpen mellett két hajó: az angol *Bötterfield* és a norvég *Uto* nevű gőzös összeütközött. Az utasok közül huszonkét olasz és magyar-osztrák kivándorló életét veszítette.

— **Radica egészséges.** Régen hallottunk már az indiai ikrekről, akiknek szétválasztása annak idején az orvosi tudomány világszenzációja volt. *Dood ca*, mint tudjuk, belehalt a műtétbe; de *Radica* kilábal. Hanem félteni kellett a szegénykét, mint a délszaki virágot, a mely a fagy országába kerül s levitték Páris hideg teléből az örök napfényes déli tengerpartra. Most — jelentik Párisból — *Radica* viszatért a francia fővárosba.

— **Most már nem kell tartanunk semmitől,** mondja doktor Doyen, aki a műtétet véggezte — *Radica* nemcsak életben marad, hanem hosszú életnek néz elébe. A műtétnek

már az okozott gyengeségi következményét is teljesen kiheverte, sőt meggyógyítottuk arról a tuberkulózisból is, amelyet a testvérétől örökölt. Doodicára már nem gondol annyit; amióta elválasztották, ébredni kezd benne bizonyos önállóság is. Nem érzi hiányát az ikertestvéreinek, hanem úgy érez, mintha egymagában született volna.

— **Érdekes operáció.** Glasgowból jelentik, hogy az ottani oftalmiai intézetben rendkívül érdekes és nehéz operációt végzett *Ransay* Maidland dr. orvos: egy harminc esztendő, vakon született embert operált meg, aki most az operáció következtében tökéletesen lát. Az első dolog, amelyet az operáció után megpillantott, az orvos arca volt. A beteg nem tudott hová lenni a csodálkozástól, nem tudta, mit lát. A mikor az orvos beszélni kezdett, nem tudta, honnan jön a hang, s csak úgy jött rá, hogy emberi arc van előtte, hogy megtapogatta az orvos száját, majd a magáét. A meggyógyult emberrel sok érdekes kísérletet tettek, így a többek közt a sárga színtől rosszul lett, a piros szín ellenben jó kedvre derítettte.

— **Pörüljárt botrányhős.** Erős Sándor budapesti vendéglős helyes példával szolgált arra nézve, hogy miként kell elbánni az okvetetlenkedő krakélérekkel. Erős ma este békés hangulatban sétálgatott családjával, feleségével és sógorújával a Teréz-köruton az Aradi-utca felé. Velök ment három apró kutya is. Három duhaj jogásznak szük volt az utca és *felmásztak a fára*, ahonnan akácleveleket dobáltak a járókelőkre. Az egyik vig jogász a három kutya ötletéből azt kiáltotta Erősék felé:

— Ezek itt mind kutyák!

Erős visszafordult.

— Jó lesz csendben lenni, vagy baj lesz, — mondotta.

A fenyegetésre lekuszott a fáról a nagyhangu jogász és orditozni kezdett:

— Adja ide a névjegyét! Kicsoda maga! Mi? Igazolja magát! Provokálom, párbajra hívom!

A kiabálásra összefutott a körut népe. Erős pedig a névjegy helyett hatalmas pofont adott a jogásznak. Ez előkapta a botját és végig akart vágni a korcsmároson, de Erős előkapta a botot és összetörte. A zajra két rendőr jött elő, akik felírták a botrányhős nevét.

— **Munkások véres harca.** Véres eseménynek volt színhelye hétfőn reggel a Fehéregyház község határában lévő Tamási-pusztán, ahol szegény munkások ontották egymás vérének a kenyér miatt. A szomorú eset részletei a következők: *Hankó* Imre, a Tamási-pusztán intézője ezelőtt két hónappal szerződötett munkásokat Fehéregyházáról az egész nyári munkára. Két héttel ezelőtt Bacsács Antal, a munkások vezetője fölkereste *Hankó* intézőt, aki előtt kijelentette, hogy a szerződéstől visszalépnek, mert a repcetermés nem mutatkozik olyannak, mint a hogy várták, társai pedig keveslik a szerződésileg biztosított élelmet is. Az intéző tudomásul vette Bacsács nyilatkozatát és még azon a héten Erdővégről szerződötett más munkásokat, akik hétfőn reggel meg is érkeztek a pusztára. Alighogy ezek az emberek a majorban elhelyezkedtek, érkezésüket megtudták a faluban is, ahonnan mintegy száz—százhusz főből álló csapat vonult ki a pusztára és az intézőtől azt követelte, hogy bocsássa el az erdővégi idegen munkásokat és őket alkalmazza. *Hankó* intéző hivatkozva a szerződés-szegésre, kijelentette, hogy az idegen embereket most már nem küldheti el. A félégyházi emberek ekkor az érkezett erdővégiek ellen fordultak és azokat kezdték szidalmazni. A civódásból csakhamar verekedés támadt, ugyannyira, hogy az erdővégi emberek a tulerő elől kénytelenek voltak a pajtába menekülni, melynek kapuit egy ideig döngötték ugyan a támadók, de mert nem tudták betörni, felgyújtot-

ták a pajtát. A benszorult munkások ekkor kénytelenek voltak kitörni az égő pajtából, ami iszonyú vérengzést idézett elő. Egy asszony a pajtában fuladt meg, egy *Szakács József* nevű legényt oly veszedelmesen sebesítették meg, hogy rögtön meghalt. A támadók közül azonban *Riha András*, *Tolmács Mihály*, *Kaszab Imre*, *Börcsök Pál*, *Héder Antal* és *Héder Mihály* oly súlyos sérüléseket szenvedtek, hogy életbenmaradásuk reménytelen. Csak a tűz eloltása után érkezett meg a csendőrség, amely az elmenekült munkásokat visszahozta, a támadó fejezregyházi munkások közül pedig 28 embert letartóztatott.

— **Kivándorlók kalandjai.** Egy erdélyi románokból álló tíz tagú csapat érkezett meg Amerikából Oderbergen át Ruttkára, ahonnan, mivel pénzüik elfogyott, a továbbutazásra menetjegyet váltani nem tudtak s gyalog kísérték be őket Turóc-Szent-Mártonba a főszolgabíróhoz. Ez a csapat még a tél végén utazott ki Amerikába és Cleveland volt uticélja, de az ügynökök rábeszéléstől, hogy Kanadába utazzanak, ahol sok munkást keresnek. A kivándorlók tényleg oda utaztak, de munkát nem kaptak és azért New Yorkba mentek. De alig hogy kiszálltak, a rendőrség egy ügynöke letartóztatta őket és kezeiket összekötve a kivándorlási helyiségekbe vezette őket, ahol egy nagy teremben már százával voltak olyan kivándorlók, akiket, mivel a megkívánt pénzü összeggel nem rendelkeztek, az amerikai kormány visszaküldött Európába. A románok vagy tizennégy napig maradtak ott bezárva, úgy hogy még segínyt sem kérhettek senkitől; majd hajóra tették őket, mely Hamburgig szállította, ahonnan vasuton érkeztek Ruttkáig. A románoknak már egy fillérjük sem volt a 3—400 koronából, amelylyel utra keltek. Turóc-Szent-Mártonban a megyeháza istállójában szállásolták el őket éjszakára, ahol *Bánffy* ipariskolai igazgató és lapszerkesztő látta el őket kenyérral. Turóc-Szent-Mártonból másnap vasuton tovább küldték őket szűkebb hazájukba.

— **A milliomos és a humorista.** Az a világraszóló bőkezűség, amelylyel *Carnegie* a millióit elszórja a boldogtalanok közt, nagyon megtetszett *Mark Twain*nek, a híres amerikai humoristának. De leginkább az nyerte meg a tetszését, hogy *Carnegie* nagy könyvtárakat ajándékozott városoknak, intézeteknek, kórházaknak. Kapta magát tehát és irt *Carnegie*nek:

Kedves *Carnegie* ur!

Az újságokból tudom, hogy ön nagyon gazdag. Roppantul szeretnék egy énekes könyvet; csak két dollárba kerül. Ha ön nekem ezt az énekes könyvet adományozná, nagyon hálás volnék s aldanám a jótételeért.

Alázatos híve:

Mark Twain.

Ezzel azonban még nem volt a levél befejezve. A következő utóirat is volt rajta:

Megdöntöttem magam. Kérem inkább ne tessen nekem énekes könyvet küldeni, hanem csak a két dollárt.

— **Három milliós lopás.** Még március 20-án betörők jártak özv. *Gavinó Fredericoné* szül. *Guartara Virginia* magánzónőnek a *Casale Monferrato*hoz tartozó *Cascina Faletta*-féle nyaralójában, ahonnan három millió lirát érő értékpapírt loptak el. A károsult tíz százaléknyi jutalmat ad annak, aki a tolvajokat az értékpapírokkal elfogja.

— **A gyilkos kadét büntetése.** Kiel-ből táviratozzák, hogy az ottani tengerészeti törvényszék ma tárgyalta *Hüssener* tengerészkadét ügyét. — A kadét tudvalevőleg elmaradt tisztelgés miatt leszurta *Hartmann* egyéves önkéntest Essenben. Az ügyész 6 évi fegyházat indítványozta, de a törvényszék 4 évi és egy hónapi fegyházra ítélte, továbbá a tengerészet állományából kizárta.

— **Ó-Tátrafüred** a magas Tatra pompás üdülő helye május 15-én nyílt meg s már is nagy élénkséget mutat. Különös érdeklődés tárgya az újonnan épült elegáns fürdő- és vizgyógyintézet, mely a modern higiénia és technika vívmányainak igénybe vé-

telével, a legnagyobb kényelemmel és izléses fényűzéssel rendeztetett be. Az ugynevezett *Luxus-Kabinok* üveg fürdőkádjaikkal és előkelő berendezéssel valóban a legkényesebb igényeket is kielégítő specialitást képezik. A tavaszi és őszi idény élénkítésére a fürdő igazgatóság évek óta nagy aldozatot hoz, amennyiben május, június és szeptember hónapokban egy heti teljes pensio elsőrendű lakással és jó ellátással összesen 36 koronába kerül személyenként. Az újonnan megjelent prospektust kívánatra szívesen küldi a fürdő igazgatóság.

— **Minden nőnek** tudnia kell, hogy a párisi és bécsi kiállításán arany éremmel kitüntetett *Balassa*-féle valódi angol *Ugorkatej* azonnal eltüntet szeplőt, májfoltot és mindennemű tisztatlanságot az arcról és annak gyönyörű üdeséget, fiataloságot kölcsönöz, kár tehát várni, mindenki vegye meg még ma. Ara 2 korona, hozzá való *ugorka szappan* 1 kor., 3 drb. 2 kor. 40 fill. *Poudre* 1.20 és 2 kor. *Kapható Balassa Kornél* gyógyszerésztárában *Temesvár*, *Aradon Vojtek és Weisz* uraknál, *Krausz Elemér* és *tarsai drogueria* üzletében, *Földes Kelemen* gyógyszerésztárában, *Tabor Gyula* gyógyszerésztárában *Pécska* ut 18. sz., ahonnan titoktartás mellett házhöz is lesz küldve. Tessék *Balassa* féle *ugorkatejet* kérni.

— **Milyen egy nagy raktár,** mily változatos és mennyire sokoldalú: azt csodálkozással tapasztaljuk, ha *Porter Vilmos Nagy Áruházát* a Szabadságtéren megismerjük. Az áruk sokfélesége, az érdekesnél-érdekesebb újdonságok lekötik a figyelmet és bámulhatni a nagy forgalmat is, mely ilyenkor — pünkösöd előtt — eleven, színes, akár egy vásárban. Nemcsak *Arad* közönsége, hanem az egész vidék szívesen keresi fel *Porter Vilmos Nagy Áruházát*, a Szabadságtéren, mert ott ritka figyelemmel szolgálnak ki és mivel ebben az áruházban bárki összes szükségletét olcsón és jól elégítheti ki. Vidéki rendelések, akár levélben, akár telefon útján érkeznek (Telefon szám 324.) a beérkezés után azonnal intéztetnek el. Háza is helyben késő estig küldetnek cipők és bárminemű más cikkek. 10 korona vásárlásnál, mint ismeretes, minden vevő életnagyságu fényképet kap teljesen ingyen, csupán a díszes papírkéretért térítendő meg 3 korona.

— **Dentolin fog-crème** a legkedveltebb fogszéplítő. 1 tubus 50 fill. *Vojtek és Weisz*nál, *Aradon*.

— **T. Orvoseink** szíves tudomására hozzuk, hogy *Révész Nándor* könyv- és papírkereskedő urat (*Minorita-palota* — Telefon 265. szám) képviselősséggel ruháztuk fel, ki elfogad minden a nyomdánkat, valamint az *Aradi Közlöny* kiadóhivatalát érdeklő megbízásokat.

— **x — Orvendetes dolog,** hogy a közönség felvilágosodottsága mellett csak jó áru érvényesülhet. Erre támaszkodva, mint tősgyökeres magyar gyáros ajánlom a legújabb módszer szerint, modern berendezésű gyáramban készült kitudó pármái ibolya-szapannomat, mely a frissen szedett ibolya gyöngéd, kedves illatával bír, a bőrt finomítja és üdíti. Rendkívül szelíd hatásánál fogva a legérzékenyebb arc-bőrűek is nagy sikerrel használják. *Minden külföldi szappant háttérbe szorít.* 1 drb. 80 fillér, 3 drb. 2 korona 20 fillér. Készítője: *Szabó Béla* gyógyszerész, *pipere-szappangyáros Miskolcon*. Raktár *Vojtek és Weisz* drogueria és parfüm-nemű nagykereskedésében *Aradon*.

Urnő és szobaleány.

(Modern családi tragédia.)

— Az *Aradi Közlöny* tudósítójától. —

Budapest, május 27.

Akármi módon megrendítő is befejezésében az alábbi történet, voltaképpen mindennapi történet, amely azonban többnyire nem halállal, hanem legfőkébb egy-két nyaklevessel szokott véget érni.

Egy budapesti nagyiparos felesége, — csinos, finomlelkű, de beteges asszonyka — észretette, hogy az urának viszonya van a szobalányával, aki sem nagyon csinos, sem finomlelkű, de egészséges, mint egy mézárólegény. Az asszony egy darabig eltűrte a csunya játékot, de aztán türelmetlenül vált a helyzet. Maga a szobalány tette azzá. Napról-napra szemtelenebbé vált és úgy kezdett viselkedni, mintha ő volna a ház urnője, a nagysága pe-

dig csak tehetetlen lim-lom volna, mint az apró porcellán-figurák a falon.

Szegény asszony akárhányszor panaszkodott az urának; ez röviden, durván elutasította:

— Eh! Osszeférhetetlen természetű vagy! Lásd, én egészen jól megférek veled.

— Sajnos, veszem észre!

Egy nap aztán úgy megsértette a szobalány, hogy ezt már nem lehetett zsebvégagnia. Nyomban fölmondott neki. De a szobalány biztos volt a maga dolgában és panaszra ment a nagyságos urhoz. Es a nagyságos ur, amikor arról volt szó, hogy súlyosan megsértett feleségének szolgáltasson elégtételt, egyszerre lovasgias trubadurrá vált a — szobalány mellett. Nagylelkűen mondta:

— Ne félj, Mari! Maradni fogsz!

Ki is jelentette feleségének, hogy nem tűri el a szobalány kidobását, mert hát ő első sorban az igazság rendíthetetlen híve és nem nézheti el, hogy az ő házából minden igaz ok nélkül kidobjanak egy szegény cselédet. Az asszony nem is ellenkezett. Szépen bement a szobájába, szublimát-oldatot ivott és mint most értesülünk, nyolcnapos szenvedés után meghalt.

A férj tehát most már magára maradt a szobalányával és valószínűleg új feleséget szerez magának mihamar, mert egy modern ur ember csak úgy tud megférti a szobalányával, ha — feleség is van mellette.

TÖRVÉNYKEZÉS.

A kalandornő és a százados.

— Aki szerelemben utazik. —

Arad, május 27.

Veszedelmes nemzetközi kalandornőt tartóztatott le a fővárosi államrendőrség *Pelikán* Jozefin iglauri származású foglalkozás nélküli varrónő személyében. *Pelikán* Jozefin pár év óta szerelemben utazott a kontinens vasúti vonalain. Csinos termete, előkelő megjelenése és uri modora veszedelmesen hatott utitársaira, akiket aztán egy-egy pásztorórán rendszerint meglopott. A zsákmánnyal gyorsan tovább állott s újból folytatta mesterségét, a fosztogatást és lopást. Alig van a kontinensnek városa, ahol meg nem fordult volna s ideig-óráig tartó időzése alatt ne lopott volna.

A berlini, prágai rendőrségek, ugyszintén a bécsi és iglauri rendőrhatalóságok már régebb idő óta nyomozzák azt a kalandornőt, aki ez év január 8-án reggel Budapestre érve a *Nádor-szállóban* bérelt lakást s magát egy bécsi mérnök feleségének adta ki.

Pár óra múlva már ősméretű kőtött *Györffy* Károly verseci honvédszázadosal, akinek pénztárcájából még az nap délután 120 koronát elloptott. A századosban azonban emberére akadt, mert erőlyes fellépésére vissza adott a pénzből 100 koronát csak azért, hogy a feljelentést elkerülje. A rendőrség, azonban neszét vette a dolognak s letartóztatta.

Ma tárgyalta lopási bűnyűjét a törvényszék *Oláh* bíró elnöklété alatt. A tárgyaláson *Pelikán* kisasszony tagadta a lopást s azzal védekezett, hogy a 100 koronás bankjegy véletlenül esett ki a százados attilája zsebéből a fotel párkányára, ahol később ő meg is találta. Az ítélethozatalra ma még nem került a sor, mert a törvényszék *Mózes* László dr. védő kérelmére *Polonyi* alügyész hozzájárulása után elrendelte a károsult százados tanukénti kihallgatását s ezért a mai tárgyalást elnapolta.

§ **Humberték** pörének tárgyalása. Párisból írják, hogy a nagy szenzációnak ígérkező tárgyalás, amelyben *Humbertné* nagyjelentőségű leleplezéseket ígérget, a képviselőház ülésének késői befejezése miatt csak augusztus havában lesz megtartható.

Szeszüzet.

- Május 27. -

Mai jegyzéink: Készárú nagyban nyers szesz 111 korona, kicsinyben 117 korona; finomított szesz nagyban 118 korona, kicsinyben 120 korona hordó nélkül, por 100 liter %, beleértve 70 korona fogyasztási adót.
Szárított mészék 12-80-13- korona mmásánként.

NYILTTÉR.*

SIMALYA KÁROLY

Arad és vidéke polgári temetőre rendező vállalata.
Arad, Andrásytér 20. Telefon: 515.

Özv. Wlacsil Józsefné szül. Hajabács Aranka, a maga, valamint gyermekei Hajnalka, Valérka és Gáborka, továbbá az alólírottak és kiterjedt rokonsága nevében is fájdalomtól megtört szívvvel jelenti a felejthetetlen drága jó férj, a leggondosabb édes apa, testvér, vő, sógor, nagybácsi, rokon és jóbarát

WLACSI JÓZSEFNEK,

1903. május hó 27-én, reggeli 1/4 órakor, életének 52-ik s boldog házasságuk 18-ik évében, a haldoklók szentségének ájtatos felvétele után a Mindenható kifürkészhetlen akarata szerint történt elhunytát.

A boldogultnak földi maradványai május hó 28-án, d. u. 4 órakor fognak Kasza utca 38. számú saját házából a felső temetőben levő családi sírkertben örök nyugalomra helyeztetni.

Az engesztelő szertmése áldozat az elhunytnak lelki üdvéért május hó 29-én, d. e. 10 órakor fog a főtisztelendő Minorita-atyák templomában az egék Urának bemutatni.

Arad, 1903. május hó 27.

A bébe anyyala lebegjen drága porai felett!

Özv. Monori Ferenoné szül. Wlacsil Amália, testvére.	Yaradi Ferenc, Wlacsil Ferenc és családja, Wlacsil Károly, Wlacsil Sarolta, ifj. Wlacsil Károly, unokaöcs és unokahug.
Hajabács László és családja, P. Hajabács Irma, Hajabács Iván, Csizmas János, özv. Wlacsil József, sógor.	Hajabács János és neje szül. Kelemen Klára, após és anyós.

Ajánlunk ipar és háztartási célokra
rostált darabos

bükk faszenet

100 kiló 4 korona 40 fillér;

bérmentve, házhoz szállítva,
kétszer mosott, valódi porosz

kovács-kőszenet,

100 kiló 4 korona 40 fillér;

elsőrendű szagtalan

fűtő kőszenet

100 kiló 3 korona 40 fillér;

ugyszinte darabos

légszesz pirszenet (koks.)

100 kiló 4 korona 20 fillér.

Megrendelések pontos eszközlése és hazaszállítása
végezt fél napi időt kérünk.

KNEFFEL KÁROLY és FIA

vaskereskedése Aradon.

Telefon szám 139.

Kérje

ingyen és bérmentve

illusztrált árjegyzéket,
mely több mint 500 ábrát
tartalmaz

órák, arany-, ezüst-
árúkról és zenemű-
ezikkekről.

KONRÁD JÁNOS

Óragyáros és kiviteli ház Brűx 276. sz.

(Csehország.)

2721

800.000

koronát

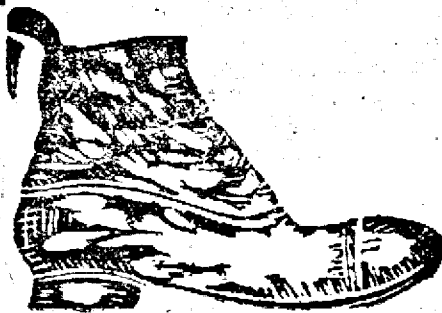
meghalad az az összeg, mit Arad évente
idegen készítésű cipőért osztráknak, cseh-
nek, morvának elfizet

és mit kap

? azért a ?

pénzért?

Tessék megnézni.

Ilyen lesz, ha egyszer megázott, a bolti
cipő, más szóval a bécsi rongy.

És a magyar cipész tengődik, munka
nélkül. Esmélj magyar társadalom! Ha
cipőt vásárolsz, gondold magyar véreidre,
kiknek, mert nincs munkájuk, nincs ke-
nyerök sem.

Ha cipő kell, rendeljen magyar
iparosnál!

A magyar cipésznél ilyen cipőt kaphat!

915

Ha pedig kész cipőt szokott vásárolni,
vásároljon az

**ARADI CZIPÉSZEK TERMELŐ
SZÖVETKEZETÉNÉL,**

Templom-utca, (Minorita-palota.)

Fiók-üzlet: Boros Béni-tér (Dengl-ház.)

Üzlethelyiségünket augusztus 1-től Andrásytér 22. (Hajós gyógyszertár mellé) helyezzük át.

ALAPITTATOTT 1892.

Hidegviz-intézet.

Van szerencsém a nagyérdemű közön-
ség szives tudomására hozni, hogy hideg-
viz-intézetemet Zrinyi-utca 5-ik sz. házból

Deák Ferenc-utca 2. Sebesy-féle házba

május hó elsejétől áthelyeztem.

A nagyérdemű közön-
ség szives tudomására hozom, hogy kényelmesen beren-
dezett fürdőm vízvezetékekkel reggeli 5 órá-
tól esti 8 óráig a nagyérdemű közön-
ség rendelkezésére áll.

A hidegvizmód minden neme (Kneip-
féle is) az orvosi rendelet szigorú betar-
tásával nálam eszközölhető. Külön beren-
dezett kitűnő hatású orosz gőzfürdő. Ezen-
kívül meleg kádfürdőkkel is rendelkezem.

A nagyérdemű közön-
ség szives támogatását kérve,

Maradtam kiváló tisztelettel:

Posch Károly.

PÖSTYÉN:

Kénes iszapfürdők. Budapestől 4 óra.

Köszvény-, csusz-, ischias-, exsudatok-nál

orvosilag első helyen ajánlva.

Tessék prospektust kérni. Fürdőigazgatóság.

Iszap főlerakat házi kúrákhoz Aradon:

Földes Kelemen gyógyszertárában, Deák Ferenc-utca 11-12.

Tanító urak figyelmébe.

Kitűnő

vizsgai jutalom
könyv.

Vaday József. Tanulók vezérkönyve kötve 1 kor.
diszkötésben 1 kor. 30 fill.
Országszerte használatban levő

vizsgalapok

helyes vonalozással.

„Haladás” vizsgalap bekötési tábla, melylyel min-
denki önmaga kötheti be vizsgalapjait, pi-
ros vagy fekete színben, használati utasi-
tással darabja 1 korona.

Kérjük a tanító urakat kiadásainkat, melyek szá-
mot tevők, az ország könyvpiacán iskolákba
bevezetni.

Csik János 16 fali olvasótábla.

" " ABC.

" " II. oszt. olva. ökönyv.

" " III. oszt. olvasókönyv.

" " IV. oszt. olvasókönyv. (Sajtó alatt.)

Kun-Fülöp Csatt. Gazdasági ism. iskolák olvasó
könyv.

Záray Odón. Földrajz a IV. oszt. számára.

Csik János. Földrajz a III. oszt. számára.

Arad megye térképvázlata 6 fill.

Térképe (sajtó alatt.)

Lejtényi Sándor-féle térkép vázlatok. Az öt vi-
lágrész (külön külön). Magyarország és
osztrák magyar monarchia térképvázlatai
darabja 6 fillér.

Értesítő a népiskolák részére az új utasítás sze-
rint (sajtó alatt.)

Dr. Hunyady. A helyesírás rendszere.

Megjelentek

INGUSZ I. ÉS FIA

kiadásában Aradon.

Üzlet megnyitás
Weitzer János-utca 2.
 (Templom-utca)
Minorita-palotában.

Női kézimunkák, hozzávaló anyagok. Előnyomda és műrajz-terem, monogramm és himző-minták, gépkötészet.

Dus raktár

gyermekkalapok, harisnyák zseb-kendők és művirág koszorúkban.

A n. é. közönség szíves pártfogását kéri

Teljes tisztelettel 1098

Mesner Benő.

Barna Kálmán

festészeti műterem

Aradon, Szt.-Pál-utca 2. sz.

Lakás B. Határ-utca 4. sz.

Elfogad a mű- és díszfestészet terén előforduló bármely munkák elkészítését, nevezetesen:

templomok, termek, kastélyok, stb. belső díszítését.

Szent képeknek, valamint egész oltároknak előállítását, arckép, táj- és genréképek művészi kivitelben való megfestését. 533

Vázlatok és költségvetések kívánatra készíttetnek.

Tölgyfa oszlop

körülbelül 2000 darab

3, 2 és 1 és fél méter hosszú

eladó.

Megtekinthető Buttyinban.

Érdeklődők bővebb felvilágosítást nyerhetnek tőlem vagy a nagybuttyini szövetkezettől.

Kádár József,
berzai lakos.

1216

Szépítsd arcodat

— ha nem akarsz pénzt hiába kidobni — a világhírű

Hajós-féle

IBOLYA-CRÉMMEL

A bőr által rögtön felszívódik. Remek hatása, többször kitüntetett s a hölgyközönség által legjobbnak elismert készítmény. Eltünteti rövid idő alatt szeplőt, májfoltot, bibircsot, bőrvörösséget és mindennemű arczisztatlanságot.

Egy tégely ára 1 korona.

Ibolya-crème szappan 70 fill.

Ibolya-hőlypor fehér, rózsaszín és krém színben 1 doboz 1 K. 20 f.

Ibolya-tej nappali használatra 1 kor.

Bevásárlásnál csakis HAJÓS-féle készítményeket tessék elfogadni.

Kapható a készítő feltalálójánál:

Hajós Árpád

gyógyszertára és gyógyvegyészeti laboratóriuma 126

Arad, Andrassy-tér 22. sz., a megyeházzal szemben,

továbbá Ring Lajos, Rozsnyai Mátyas, Tábor Gyula (Gáj) és Vottek Kálmán gyógyszerész uraknál Krausz Elemér és Társai, Vottek és Weiss droguista uraknál.

Hatóságilag engedélyezett
végeladás!

GAÁL LIPÓT FIA

látyszerész üzletében

Arad, Andrassy-tér 17. szám (Reinhart-palota)

az összes raktáron levő

látyszerészeti áruk

és pedig: szemüvegek, orresiptetők, a legfinomabb minőségben, színházi és tábori látésővek, légsúly és hőmérők, bor, szesz, pálinka stb. fokmérők, nagyító lencsék és minden e szakmába vágó eszközök dus választékban **üzlet felhagyás miatt** meglepő olcsó áron eladatnak.

Nagy választék kipróbált

1182

lázmérőkben

orvosok és magánosok részére 70 krtól 1 frt 20 krig.

MINDEN HOLGYNEK
 SZÜKSÉGES ARCBŐRE MEGVÉDÉSÉRE A
FÖLDES-FÉLE

MARGIT-CRÉM

használni.

Ezen kitűnő összeállítású és most már az egész művelt világban elterjedt készítmény nem zsiros kenőcs, hanem a bőr által azonnal felszívódó vegykészítmény. Teljesen ártalmatlan és azért bármely hosszú ideig használva sem árt. Pár napi használat után megszüntet szeplőt májfoltot, bőrtájkát (mitesser) és minden arczisztatlanságot. Massázshoz használva eltünteti redőket, himlőhelyet stb.

Csakis azon készítmények valódiak, a melyek ezimeres védjeggyel vannak lezárva.

Hamisítványoktól tessék óvakodni!

Egy tégely ára 1 korona.

1177

Margit szappan 70 fillér.

Margit powder 1 kor. 20 fill.

Kapható Aradon az összes gyógyszertárakban és drogueriában.

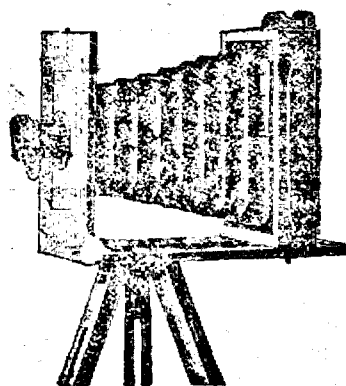
Apátfalván: Tar Imre, Battonyán: Fodor István, Vargha Antal, Borosjenőn: Pintér Ferencz, Boros-Sebenen: Zangerl Gyula, Berzován: Szokoly Sándor, Cs.-Apácán: Bonomi Antal, Cs.-Palotán: Nagy Albert, Csérmén: Berkes Armida, Elekén: Uj. Pekker István, Földékon: Boros Károly, Glogovácson: T. Zombory János, Gurahonczon: Molnár István, Gyorokon: Masznik Dániel, Kis-Jenőn: Bayer György, Kevevmesen: Schlögl Pál, Kun-ágotán: Fejes Lajos, Kurticeon: Hackenberger László, Madgyasszegyházán: Kelecsényi Ferencz, Mező-Kovácsaházán: Szabady Viktor, M.-Radán: U. Kossuth Pál, Nagy-Halmágyon: Hanzeros Adam, Nagy-Zerindon: Vály Géza, Ó-Pécskán: Kocszin János, Pankotán: Posaevitz Gusztáv, Pityarason: Szabados József, Székudvaron: Fromm D. Traugott, Szmándon: Csiky Lukács, Soborsinban: Károlyi Kálmán, Szemlaken: Hauszler Sándor, Taucson: Kuntz János, és Új-Aradon: Ternajgó Géza urak gyógyszertárakban.

AZ

Amateur és fényképész

urakat tisztelettel értesitem, hogy a

tavaszi idényre rendelt fényképző-gépek
megérkeztek

Szintén megérkeztek friss Schleussner, Germania, Agfa, Kodak és N. P. G. cikkek, melyek árait ez idén **tetemesen leszállítottam.**

Mindenki pénzt takaríthat meg, ha a fénykép cikkekét nem postán hozatja, hanem nálam veszi és kapja ugyanazt ugyanazon árban, költségmentesen.

Minden egyes gépért vagy cikkekért teljes jótállást vállalok.

BLOCH H.

fénykép-cikkek raktára.

768

APRÓ HIRDETÉSEK.**Mezőgazdáknak.**

Prima földek rendkívüli fizetési feltételekkel olcsón eladó. Holdja 20 frt. Válaszbélyeg ellenében prospektus. Budapest, Czehe, Lelhel-utca 32. 1212

Egy nyilvános iskolá-

nál működő izr. tanító a szünidőre intelligens izr. családhoz ajánkozik 1—2 gyermek mellé. Szíves megkeresések G. jelige alatt a kiadóhivatalba kéretnek. 1214

A Fejsze-utczában

egy ház, 4 szobás lakás szállós kerttel és tüzelhelyiséggel kiadó. Czim a kiadóhivatalban. 1210

Gyorokon

egy 4 holdas szálló 117□-öl eladó. Czim a kiadóhivatalban. 1211

Magyaráton,

a „Nagyuri hegyen“ 7 katastr. holdnál nagyobb szálló terület, a melyből 5 kat. hold megforgatva és gyökeres amerikaival beültetve van, jutányos árban eladó. Hol? megmondja a kiadóhivatal. 918

Jég

kapható havi bérletben házhoz szállítva Petőfi-u. 7/b. sz. Telefon 199. szám. 1034

Brassay Testvérek

22 év óta fennálló

fűző üzlete

nagy vevőkörrel,

szabad kézből eladó.

Értekezhetni az üzletben. 1169

KINTZLER ZOLTAN

Gronometter műérés és ékszerész

Arad, Andrássy-tér 20. (Régi Arena.)

Kizárólag finom

óra és ékszer

kapható. 321

Pontos és szolid kiszolgálás!

Váradi János

úrás, Arad Hunyady ezelőtt Fekete kútya utca (a Hunyady kávéházzal szemben.)

Elad, vesz és szakszerűen javít mindenféle órákat, végez e szakmába vágó műveleteket pontosan 2 évi jótállás mellett.

Raktáron tartok mindennemű arany- és ezüst- és ezüstöt. 699

Ez a legfontosabb

nem kell elköltözés esetén, vagy más esetben feleslegessé váló butorokat pontos árban eladni, megveszem én azokat, ugyszintén

urásoktól levetett ruhákat

a legeslegmagasabb árban.

Kívánatra házhoz is megyek.

R o t h A

butorvétel és eladás.

Árpád-tér 4. sz. (a zsidótemplommal szemben). 405

Permetező

3 évi jótállással (ingyen javítás.)

E permetező alkatrészei a rézoldattal semminemű érintkezésbe nem jönnek s így azokat sem megtámadni, sem eldugni vagy megrongálni nem képes. Ára 82 kor., 3 évi ingyen javítással.

Hönig Frigyes

harangöntőnél

Arad, Rákóczy-utca 28. sz.

Ugyanott

Borszivattyuk

s hozzávaló legjobb minőségű gummicsövek.

Tüzi-fecskendők

s hozzávaló legjobb minőségű belül gummizott kenderítőmlők és kutak. Mindennemű javítások elfogadtnak.

KISS GYULA

épület és műbutor asztalos

Aradon, Csernovics Péter utca 16.

Elvállal minden az épület és műbutor-asztalos szakmába vágó munkákat, u. m. : épület-asztalos munkát, portálokat, bolt- és irodai berendezéseket. Konyha-, háló-, ebédlő- és szalonbutor berendezést, a leg egyszerűbbtől a legdíszesebb kivitelig és legjutányosabb árban. 318

Vidéki megrendelések pontosan eszközöltetnek.

Rajzokkal díjmentesen szolgálók.

A ki tudja,

hogy a padlók bemázolására új fénymáz létezik, mely 2 óra alatt borostyán-keményre szárad, az csakis az új mosható

EGLASINE

padlófénymázat :

világossárga, sárgásbarna és mahagonibarna színekben használja. Egy pléhdoboz, mely netto 1 kilót tartalmaz és 14 négyzetméterre elegendő, 2 koronába kerül.

Az eddig használt padlófénymázak hosszú ideig tartó száradása azok utólagos ragadóságát okozta, úgy, hogy por és piszok a padlóba könnyen behatolhatott. E bajon az EGLASINE fénymáz teljesen segít. Azonkívül a teljesen szagtalan bemázolás ruganyosságuknál fogva nem lesznek durvák, hanem megtartják ellenálló képességüket a koral elkopással szemben.

Aradon kapható STEINITZER N. czégnél.

A legjobb fémtisztító szer

ma és az is marad az

A M O R

fémtisztító gyönyörű fényvel.

Mindenütt kapható 14, 20 és 30 filléres dobozokban.

Gyáros: Lubszynski & Co., Berlin N. O. Ugyeljünk az „Amor“ védjegyre.

1051

ARADON,**Salacz Gyula-utca 2. Kalmár József**

műszerész

ajánlja jó minőségű

kerékpárjait.

Raktáron tartok elsőrendű külső és belső gummit és minden a kerékpárhoz tartozó felszerelési tárgyakat. Olcsón és jótállás mellett végzek

kerékpár javításokat.

Villanyos csengő és telefon berendezéseket szakszerűen és jótállás mellett készítek. 806

Telephon szám 242.

A

Batthyányi-utca 3. sz.

ház

szabad kézből

eladó.

Bővebb felvilágosítást nyújt Dr. Rosenberg Miksa ügyvéd, Aradon, Asztalos Sándor-utca 2. sz. 1215

Zálogcéduákat,

tört aranyat, ezüstöt és ékszer-tárgyakat készpénz fizetés mellett a legmagasabb árban vesz

DEUTSCH IZIDOR

órás és ékszerész

ARAD, TEMPLOM-UTCZA

Minorita-palota.

Alkalmi vételek folytán legolcsóbb bevásárlási forrás!

Arad legnagyobb 703

óra és ékszer-raktára.

TELEFON 438

A Toilett Kérdés.

Hölgyek, kik nyaralni mennek,

Hölgyek, kik fürdőbe mennek,

Hölgyek, kik utaznak,

szükségeit a legujabb mintákban a legjobban és legolcsóbban fedezik

Reiner S. Sándor áruházában

Arad, Hunyadi-utca 2. szám.